

Uradni vestnik Gorenjske

OBČINE: JESENICE, KRANJ, RADOVLJICA, ŠKOFJA LOKA IN TRZİČ

Leto: XV.

V Kranju, 28. marca 1978

Številka 9

VSEBINA

PREDPISI OBČINSKIH SKUPŠČIN

OBČINA ŠKOFJA LOKA:

85. Resolucija o politiki izvajanja družbenega plana razvoja občine Škofja Loka 1975 - 1980 v letu 1978

Na podlagi 84. člena statuta občine Škofja Loka (Uradni vestnik Gorenjske, št. 9/74) je Skupščina občine Škofja Loka na seji zбора združenega dela, zбора krajevnih skupnosti in družbeno-političnega zбора dne 1/2-1978 sprejela

RESOLUCIJO O POLITIKI IZVAJANJA DRUŽBENEGA PLANA RAZVOJA OBČINE ŠKOFJA LOKA 1975 - 1980 V LETU 1978

I. UVOD

1. Namen in postopek nastajanja dokumenta

Izhajajoč iz Družbenega dogovora o izvajanju Družbenega plana razvoja občine Škofja Loka 1975 - 80 in skladno z Zakonom o osnovah sistema družbenega planiranja in Družbenem planu Jugoslavije, pristopamo s to resolucijo h konkretizaciji srednjeročnih planskih nalog, za katere smo se sporazumeli, da predstavljajo objektivno mogoč okvir prizadevanjem za uresničevanje najpomembnejših interesov vseh nosilcev planiranja v občini Škofja Loka. Z letom 1978 stopamo v drugo polovico srednjeročnega planskega obdobja, ko bo v praksi dokončno zaživela s sistem-

skimi zakoni postavljena nova družbena in gospodarska ureditev (kreditno monetarni in denarni sistem, sistem ekonomskih odnosov s tujino, odnosi v združenem delu, področje cen itd.).

Uspešna uveljavitev ustavnih določil in rešitev na posameznih področjih gospodarskega in družbenega življenja mora prinesiti tudi kvalitetni premik, zlasti pa to pričakujemo od intenzivnega združevanja dela in sredstev na osnovi dohodkovnih povezav. Le taka organizacija gospodarstva je v sedanjih pogojih sposobna za razširjeno reprodukcijo celotne družbe. Leto 1978 bo pokazalo:

1. V kakšni meri smo realno ocenili vpliv omejitvenih faktorjev na razvoj in kako delujejo vzpodbujevalci oz. primerjalne prednosti, v aktiviranju katerih vidimo pomembne možnosti in rezerve.

2. Ali nam delovanje tržnih zakonitosti ter administrativni ukrepi ekonomske politike omogočajo izpolnjevanje zastavljenih nalog in planskih ciljev, ki jih moramo v nasprotnem primeru v skladu z načeli kontinuiranega planiranja sporazumno spremeniti.

Kvantitativni kazalci razvoja (stopnje rasti) v prihodnjem letu in pa temeljni cilji so opredeljeni v srednjeročnem planu in zato, ker je resolucija le izsek iz petletnega plana, v letu 1978 ne morejo bistveno odstopati, še zlasti

zato, ker je leto 1978 tisto, ki bi morale biti povprečno. Pospešeni razvoj se predvideva šele v zaključnih letih srednjeročnega plana.

To pa seveda ne pomeni, da operativno posamezna odprta vprašanja ne bi mogli drugače oz. učinkoviteje reševati.

Resolucija ima tudi namen, da v analitičnem delu s spoznanji, na katerih področjih obstajajo izrazite pomanjkljivosti v izvajanju družbenega plana razvoja, vzpodbudi in začrta hitrejša reševanje postavljenih nalog, še zlasti pa to velja za dejavnosti, ki imajo pomen za celotni razvoj.

Ker imamo namen, da v prvi vrsti osvetlimo probleme, ki se rešujejo z aktivnostjo nosilcev planiranja in razvoja v občinskem prostoru, smo se opredelili za tak postopek priprave in razprave o resoluciji, ki temelji na sodelovanju s posameznimi nosilci planiranja, ki imajo poseben pomen. Žal zaradi nedograjenosti sistema, njegove notranje neskladnosti in subjektivnih razlogov, tudi na ta način ne moremo doseči, da bi

1. pripravili osnutek in predlog resolucije hkrati s takim dokumentom na nivoju republike;

2. zadovoljivo rešili problem konkretnosti oz. akcijsko programskega značaja občinskega letnega planskega dokumenta.

Zato je toliko bolj pomembno izkoristiti dvofazni postopek sprejemanja za nadomestitev prisotnih pomanjkljivosti.

Programirani cilji se v skladu s tržnimi možnostmi realizirajo predvsem, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

1. usklajenost
2. pravočasnost in operativnost
3. realnost in potrebnost s širšega vidika

Ti pogoji bi bili izpolnjeni v zadovoljivi meri, če bi občinski planski dokument oz. resolucija predstavljala zaključek planiranja in usklajevanja vseh samoupravnih subjektov, ki bi se za njeno izvajanje dogovorili in obvezali. K takemu razvoju odnosov tudi težimo.

2. Gospodarjenje in družbeni razvoj v letu 1977 z vidika uredničenja srednjeročnega plana razvoja občine:

2.1. Na osnovi gospodarskih gibanj in tendenc iz leta 1976 ter v Družbenem

planu razvoja občine Škofja Loka 1975 do 1980 opredeljenih osnov srednjeročne politike in ukrepov, so se organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in krajevne skupnosti občine Škofja Loka dogovorili, da se bodo v letu 1977 usklajeno prizadevali za izvajanje naslednjih temeljnih nalog in ciljev: navajamo jih kot uvod v analitično oceno pretekle dejavnosti in rezultatov zaradi kontinuitete in opredelitev izhodišč)

1. Nadaljnje izboljševanje gospodarske strukture v plansko začrtanih smereh;

– vlaganje v tržno usmerjeno kmetijstvo in nove površine

– smotrno širjenje obrti deficitarnega značaja

– nadaljevanje modernizacije trgovinske mreže

– krepitev gostinstva in turizma

– kapitalna obnova predelovalne industrije kot usposobitev za jutrišnje potrebe trga

2. Krepitev kakovostnih dejavnikov gospodarjenja s ciljem večje reproduktivne sposobnosti gospodarstva in zniževanja stroškov proizvodnje.

3. Uravnoteženost gospodarskih odnosov s tujino in s tem v zvezi trajna izvozna orientacija OZD predelovalne industrije.

4. Vsestranski napor za povečevanje produktivnosti dela in večjo učinkovitost poslovanja. Zagotoviti moramo večji vpliv in vlogo OZD, ki kvalitetneje poslujejo in se hitreje razvijajo.

5. Prizadevanja v smeri izgradnje takih sistemov delitve OD oziroma nagrajevanja, ki bodo vsestransko vzpodbujevali in nagrajevali ustvarjalnost in prizadevnost delavcev (spoštovanje dogovorov in sporazumov).

6. S Samoupravnimi sporazumi o temeljnih planov razvoja družbenih dejavnosti se bo zagotovila skladna rast skupne porabe z dohodkovnimi možnostmi, hkrati pa večja odgovornost do racionalne porabe družbenih sredstev na tem področju. Na področju negospodarskih investicij pa bo potrebno storiti mnogo več kot dosedaj.

7. Dosledno upoštevanje dogovorjenih rasti in kriterijev za zaposlovanje.

8. V letu 1977 se mora končno opredeliti tudi prostorsko-urbanistična komponenta planiranja razvoja.

9. Osnovno orientacijo družbeno-ekonomskemu dogajanju in aktivnosti

v občini Skofja Loka v letu 1977 predstavljata uresničevanje samoupravnega organiziranja in povezovanja v skladu z zakonom o združenem delu in dograjevanje sistema družbenega planiranja na osnovah družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja.

10. Nosilci planiranja (OZD, SIS, KS) morajo zagotoviti uresničevanje in konkretizacijo v letu 1977 zastavljenih nalog iz srednjeročnega plana razvoja, in sicer s tekočim spremljanjem in pravo akcijskih programov.

2.2. Osnovne značilnosti globalnih gospodarskih tokov v letu 1977

Kako uspešno smo se organizirali in delovali v cilju izpolnjevanja teh nalog, bo pokazal najprej globalni pregled gospodarskih tokov in potem še z dokumentacijskim gradivom ilustrirana ocena izpolnjevanja srednjeročnega plana razvoja občine v letu 1977 (specifični pregled).

Gospodarjenje je v letu 1977 potekalo pod močnimi vplivi tendenc iz leta 1976 in spremenljive oziroma neizrazite konjunktore na zunanjih trgih. V letu 1976 se je pričelo ponovno naraščanje proizvodnje, ki seveda ni moglo nadoknaditi slabih rezultatov v začetku. Nizki gospodarski rasti se je delno prilagodilo tudi zaposlovanje, ki pa je kmalu pričelo ponovno hitreje rasti od planiranih stopenj. Kljub temu pa je bil porast dohodka tako visok, da se je realizirala predvidena udeležba produktivnosti v porastu družbenega proizvoda, s čimer se je delno nadoknadil izpad prejšnjih let. Poleg tega, da so vse oblike porabe, razen investicijske, prekoračile planske okvire, so izrazito slabo delovali zlasti kvalitetni faktorji, kar je seveda povzročilo nadaljnjo upadanje reprodukcijske sposobnosti gospodarstva, znatne izgube in relativno nizko investiranje, brez katerega pa seveda niso možne strukturne spremembe. Izgube in slabe rezultate so povzročili tudi zunanji dejavniki, zlasti pa restriktivna politika cen in uvoza ter sistemske spremembe (obračun, zagotovitev plačil itd.).

Ob slabostih so bili seveda prisotni tudi uspehi (manjša inflacija, visoka pokritost uvoza z izvozom itd.), ki pa so bili, kot je pokazalo leto 1977, kratkotrajne narave.

Za leto 1977 pa velja, da predstavlja osnovno značilnost gospodarskih tokov

izredno dinamičen razvoj proizvodnje, zaposlenosti in investiranja, ki pa se zrcali v velikem primanjkljaju plačilne bilance in dejstvu, da temelji celotna dinamična rast na porabi, ki presega možnosti doseženega dohodka. Možnosti, ki sta jih visoka industrijska proizvodnja in porast dohodka prinesla, niso bile izrabljene za izrazito izboljšanje reproduktivne sposobnosti gospodarstva.

Kljub dogovorom in sporazumom naraščajo prispevki za splošno in zlasti skupno porabo še vedno hitreje od dohodka, kar kaže na nesorazmerje med dohodkovnimi možnostmi gospodarstva in sedanjo stopnjo razvitosti družbenih dejavnosti in na neracionalnost gospodarjenja in organizacije v teh dejavnostih. To področje družbene produkcije še ni podvrženo ekonomskim merilom, kar povzroča, da se problem pojavlja kot nerešen iz leta v leto.

Visoko raven gospodarske aktivnosti pomembno nosi tudi osebna poraba. V tem okviru realni OD že drugo leto pomembno naraščajo, nominalni pa hitreje od dohodka. V ZIS ocenjujejo, da je jedro problema v tem, da že več let življenjski stroški naraščajo hitreje od cen proizvajalcev in da ni normalno pričakovati zniževanja realnih OD, kadar se izboljšujejo uspehi gospodarjenja. Posledice pa so v zniževanju reprodukcijske sposobnosti. Poleg osebnih dohodkov pa so na visoko raven osebne porabe vplivali tudi visok porast drugih prejemkov in dodatno potrošniški krediti (anticipirana poraba).

Obseg investiranja je v letu 1977 porastel nad pričakovanji, kar je vzpodbujalo proizvodnjo, a je v nesorazmerju z nizko reproduktivno sposobnostjo OZD. Kreditiranje investicij se torej veča na račun zadolževanja gospodarstva, kar bo kasneje dražilo proizvodnjo, prispevalo pa je tudi k večanju plačilnega primanjkljaja. Vendar smo se po obsegu kot tudi strukturi investicij močno približali planskim prizadevanjem za odpravo osnovnih strukturnih neskladij.

Dosežena razmerja na področju zunanjetrgovinskih odnosov bodo v letu 1977 zelo daleč od planiranih, saj je bil izvoz realno celo manjši od lanskoletnega, uvoz pa za petino večji, s tem pa se je njegova pokritost z izvozom pomembno zmanjšala. Vzroki za taka gibanja so številni, med najpomembnejše

pa uvrščamo hudo konkurenco na zunanjih trgih, kamor se domača draga proizvodnja klub stimulacijam težko prebije, razmerja v gibanju cen, domačo konjunkturo ter ugotovitev, da se je našemu gospodarstvu močno zmanjšala konkurenčna sposobnost, da ni trajno izvozno usmerjeno in da nima izdelane strategije vključevanja v mednarodno delitev dela. Trajna orientacija v izvoz še ni prisotna.

Z obstoječo ozko odvisnostjo med rastjo proizvodnje in konvertibilnim uvozom ter neorganiziranostjo in nepovezanostjo pa seveda v pogojih poslabšanja konjunktura na svetovnem trgu ni moč pričakovati pomembnejših uspehov.

Rast zaposlenosti je bila v prvih dveh letih izvajanja srednjeročnega plana večja od predvidene kljub nižji rasti družbenega proizvoda. Ta gibanja opozarjajo na ekstenzivni razvoj. Za hitrejšo naraščanje zaposlovanja od predvidenega je eden temeljnih razlogov v zaostajanju modernizacije gospodarstva ter premajhni povezanosti OD in dohodka z rezultati dela, posledice pa so že prisotne kot prostorski in socialni problemi razvoja.

Področje cen je bilo v letu 1977 obravnavano restriktivno, relativno ugodnih rezultatov iz leta 1976 pa ni smo uspeli zadržati, saj so bili pritiski, zlasti visokih uvoznih cen ter rasti prišpevkov za splošno in skupno porabo na stroške, previsoki. Inflacija je v gospodarskih gibanjih še močno prisotna, v zadnjih letih pa se je pokazalo, da se zgolj z administrativnimi ukrepi ne da zdraviti njenih izvorov.

V letu 1977 bodo v poslovanju prisotne izgube, sicer manjše, vendar jih bo težje reševati, ker je pokrivanje lanskega letnega izgub izčrpalo skoraj vse rezervne sklade ter bo torej prizadel tekoči dohodek. Vendar računamo, da delovne organizacije kot celote izgub ne bodo izkazovale.

Z opisanimi problemi se bo gospodarstvo moralo spoprijeti tudi v letu 1978.

Če jih na kratko povzamemo:

1. Poslabšanje razmerij v ekonomskih odnosih s tujino zaradi zmanjševanja izvozne aktivnosti ob še vedno veliki odvisnosti od uvoza.

2. Močni pritiski za povečanje cen in njihova neusklajenost na posameznih področjih.

3. Struktura investicij povzroča zaostajanje v modernizaciji izvozno usmerjene industrije ter drugih dejavnosti skupnega interesa.

4. Ekstenzivno zaposlovanje, ki presega planirane okvire.

5. Neizdelan sistem: — razporejanja čistega dohodka in delitve OD, ki omogoča gibanje OD izven okvirjev produktivnosti; — združevanja sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb, ki omogoča oblikovanje presežkov in višjo rast sredstev za skupno porabo od družbenega proizvoda.

6. Slabo obvladovanje proizvodnih stroškov in neizravno delovanje kvalitetnih razvojnih dejavnikov povzročajo velika nihanja v razvoju in nezadovoljivo gibanje globalne družbene produktivnosti, reproduktivna sposobnost gospodarstva pa je še vedno nizka.

7. Družbeno ekonomske osnove odnosov se prepočasi spreminjajo, zlasti v pogledu svobodne menjave dela, združevanja dela in sredstev ter motivacije za produktivnost.

8. Kopičenje problemov zaradi neusklajene politike prostorskega razvoja.

9. Sistem samoupravnega družbenega planiranja še ni v celoti zaživel. Razvoj se odvija v posameznih smereh še vedno stihijsko in neusklajeno.

Kljub vsem slabostim pa bo slovensko gospodarstvo v letu 1977 reprodukcijsko močnejše kot leto poprej, saj bodo porasla sredstva za reprodukcijo na ravni TOZD v tem letu hitreje od predvidene rasti družbenega proizvoda. V tem smislu je bil storjen prelomni premik, ko se je tendenca upadanja reproduktivne sposobnosti gospodarstva zaustavila.

Spremljanje obsega in strukture celotnega prihodka je pri usmerjanju gospodarskih gibanj izrednega pomena. Kljub usmeritvi na kvalitetne osnove razvoja se v okviru OZD premalo pozornosti posveča ekonomičnosti poslovanja in zmanjševanju deleža materialnih stroškov, ki izvirajo iz neracionalne porabe reprodukcijskega materiala, prednost pa se daje zahtevam po dviganju cen, kar povzroča inflacijske tendence in zmanjšuje mednarodno konkurenčnost. K takemu stanju pa vodi tudi enostransko usmerjena tekoča ekonomska politika v obvladovanje oblik porabe, ki izhajajo iz dohodka, zavestno pa se ne usklajuje področje

reprodukcijske potrošnje. To se kaže v skromnih rezultatih pri umirjanju cen, ki mora sloneti na skladnosti blagovnih in denarnih tokov in kratkoročnosti rezultatov v stabilizaciji ekonomskih odnosov s tujino.

Tem splošnim problemom, ki bodo opredeljevali aktivnost v letu 1978, se v občinskem prostoru pridružujejo še konkretniji, ki jih bo prikazala ocena v nadaljevanju.

2.3. Ocena izpolnjevanja srednjeročnega plana razvoja občine v letu 1977

Pretekla leta srednjeročnega plana moramo oceniti, če hočemo preveriti gospodarske tokove v naslednjem, še posebnega pomena pa je, da taka ocena osvetli tiste slabe strani, ki dosežene rezultate zmanjšujejo in onemogočajo doseganje boljših.

Pri tem izhajamo iz dejstev:

1. Podatkovna osnova je raznovrstna in v detajle nezanesljiva, hkrati pa po sili razmer dopolnjena z ocenami.

2. Na področju razvoja družbeno ekonomskih odnosov in družbenopolitične aktivnosti podajamo posplošene ocene, ker se o vsebini konkretnega dogajanja govori v drugih dokumentih.

3. Obstoječa praksa analiziranja družbeno ekonomskega razvoja preko pregleda letnih in polletnih rezultatov omogoča podrobno osvetljevanje posameznih problemov, pri tem bi opozorili na zadnjo polletno analizo, zato v prvem delu resolucije kot izhodišču poudarjamo le relativno najpomembnejše.

4. Nastajanje in sprejeta sestava resolucije narekujejo, da posamezna področja posebnega pomena obravnavamo kot celoto v posebnem delu, torej ne ločimo analitičnega in razvojno programskega.

2.3.1. Družbeno ekonomski odnosi

Na področju razvoja družbeno ekonomskih odnosov je predstavljalo glavno gibalno in težišče dejavnosti samoupravnih, strokovnih in družbenopolitičnih dejavnikov uresničevanje zakona o združenem delu s ciljem uveljavitve odločilnega samoupravnega položaja in pravic delavcev v združenem delu v odnosu do ustvarjanja in razporejanja dohodka. V aktivnostih s to vsebino je prišla do izraza težnja, da se preko formalnega spreminjanja statusa in samo-

upravnih aktov v OZD zadrži stare organizacijske rešitve ter odnose, ki ne združujejo funkcij upravljanja in izvrševanja. Na področju dohodkovnega povezovanja med TOZD in širšega združevanja dela in sredstev smo pričakovali z zakonsko vzpodbudo široko zastavljen proces z doprinosom nove kvalitete v razvoj. Žal se je družbenopolitična akcija ustavila ob ponovni ugotovitvi, da družbeno ekonomski položaj OZD ne sili v črpanje rezerv na področju organiziranosti in povezovanja in da se že išče zakonski minimum, ki bi praktično omogočil ohranitev obstoječega stanja, čeprav bi preseganje obstoječe nepovezanosti, razdrobljenosti in nepoznavanja pomenilo izredno primerjalno prednost. S tem problemom povežujemo odsotnost tudi drugih kvalitnih faktorjev v razvoju. Treba je ugotoviti:

1. Sistemske spremembe poleg ekonomskih zakonitosti vodijo v sicer slabo začete procese povezovanja, ki bodo izrazito teritorialno nedoločeni ter dolgotrajni (združevanje dela in sredstev).

2. Na področju samoupravne organiziranosti in dohodkovnih odnosov so največ storili v večjih OZD, kar jim omogoča tudi uspešnejše poslovanje.

Izvajanje zakona o združenem delu se je v mnogih sredinah osredotočilo na pripravo elementov in kriterijev nagrajevanja po delu. V letu 1977 se OD gibljejo neodvisno od produktivnosti, kar seveda pomeni, da v teh prizadevanjih nismo uspeli in še zlasti, da postaja nespoštovanje samoupravnih sporazumov ustaljena praksa.

Druga značilnost razvoja družbeno ekonomskih odnosov se nanaša na prepočasno uveljavljanje samoupravnega družbenega planiranja. Kljub pomembnim uspehom pri samoupravnem sporazumevanju in dogovarjanju o skupnih interesih, ciljih in nalogah, kar velja zlasti za republiški prostor, je usklajenost med ozkimi podjetniškimi in širšimi družbenimi interesi oziroma možnostmi šibka, obveznosti iz Družbenega dogovora o izvajanju Družbenega plana razvoja občine pa se izvajajo le delno. Okrog 25 % OZD ni uspelo niti v drugem letu izpolnjevanja srednjeročnega plana začrtati svojih razvojnih pogledov, mnogo izmed obstoječih planov pa je nesamoupravno sprejetih oziroma v osnovah neuskkljenih.

Verifikacijo družbeno ekonomskih planov v prostoru bo predstavljal prostorsko-urbanistični plan občine, ki je bil v letu 1977 izdelan do faze osnutka. S tem korakom se je pričelo hitreje reševati stalno prisotno vprašanje smotrnega gospodarjenja s prostorom, ki je kot delovna sila omejitveni dejavnik razvoja v občini. Interesi na tem področju so zelo različni, prostorski plan pa predvideva kot osnovo njihovo usklajenost, zato bo moral biti postopek sprejemanja in verificiranja še toliko bolj demokratičen in pravočasen. S tem v zvezi je leto 1977 pokazalo še niz pomanjkljivosti, od zakonodaje do izvedbenih in čisto administrativnih postopkov, ki razvoj zavirajo in jih bo treba elastičneje reševati.

Po večkratnem odlaganju so bili v juniju 1977 končno sprejeti samoupravni sporazumi o temeljih planov razvoja družbenih dejavnosti 1976-80, ki pomenijo pomemben korak pri uveljavljanju družbeno ekonomskih odnosov na osnovi svobodne menjave dela, čeprav so neenotni v opredelitvi materialnih obveznosti in zaradi pomanjkanja ustreznih sistemskih osnov pomanjkljivi.

Iz sporazumov izhajajoče obveznosti združenega dela so večje od prvotno planiranih, njihova dinamika pa prav tako ni v skladu s planom. Vendar Družbeni plan razvoja občine za srednjeročno obdobje predvideva okrepitev socialne sfere, k čemur naj bi večja sredstva za skupno porabo vodila.

V letu 1977 je bila bolj kot prejšnja leta prisotna aktivnost na področju ocenjevanja in krepitev delegatskega sistema, ki je sicer pokazal prednosti večje demokratičnosti in vpliva delovnih ljudi pri družbenem upravljanju, vendar se srečuje tudi s pomembnimi problemi, ki pa jih ni moč odstraniti v kratkem času. O njih je razpravljala skupščina in predvsem družbenopolitične organizacije.

Ko smo v letu 1977 iskali poti in vzpodbujali razvoj družbeno ekonomskih odnosov, smo zasledovali cilj, ki bo pred nami tudi v letu 1978 in predstavlja eno temeljnih usmeritev družbeno ekonomskega razvoja:

»izboljšanje življenjskih razmer in delovnih pogojev, odpravljanje nepravilnih socialnih razlik, vsestranski razvoj človekove osebnosti in tak položaj delavcev, da bodo resnično odločali o doseženem uspehu v združenem delu. Zato uvrščamo pospešeni razvoj samoupravljanja in uresničevanja ustave med temeljne cilje prihodnjega razvoja« (Družbeni plan razvoja občine Škofja Loka 1975-80, stran 6 in 7).

2.3.2. Materialni okvir razvoja v občini Škofja Loka

Kot v polletni analizi gospodarskih rezultatov moramo tudi ob tej priliki opozoriti na težave pri spremljanju izvajanja kvantitativnih ciljev družbenega plana, saj so v zajemanju in primarnih obdelavah podatkov prisotne stalne spremembe, na občinskem nivoju pa tudi ne moremo odločilno vplivati na gibanje posameznih kazalcev, česar se zaveda tudi srednjeročni plan. Če temu dodamo še probleme s spremljanjem vrednosti proizvodnje ter relativnost uporabljenih deflatorjev rasti, lahko ugotovimo, da je smotrno in učinkovito spremljati le večje kazalce in sicer v razponu verjetnega gibanja ter poročev. Iz nezanesljivega spremljanja pa seveda lahko izhajajo tudi napačne ocene, na kar moramo v uvodu opozoriti. Vsem navedenim problemom se poskušamo prilagajati s hkratno uporabo več virov, ki pa da včasih tudi popolnoma nesmiselne rezultate. Izhodišče pregleda izpolnjevanja začrtanih stopenj rasti oz. poročev predstavljata dve tabeli iz »Osnov politike uresničevanja Družbenega plana razvoja občine Škofja Loka v letu 1977«, ki jih dopolnjujemo s tekočimi podatki.

1. Stopnje rasti razvojnih elementov družbenega sektorja v %
in relativni kazalci

	1976	Plan 1977	Ocena 1977	Plan 76-80
Družbeni proizvod (realni)	4,0	5-6	11	6,5
Zaposlenost	3,5	2,5	4,0	2,4
Delež produktivnosti v prirastu družbenega proizvoda	15 %	55 %	60 %	ca. 60 %
Izvoz (mio \$)	33	34,5	32,5	70
Uvoz (mio \$)	25	28	34,0	60
Pokritje uvoza z izvozom	1,32	1,23	0,95	1,15
Investicije v DP				
- gospodarske (OSS)	12,3	15,0	14,1	15 %
- negospodarske	7,0	5,0	3,4	7 %
Osební dohodki (masa)	11	5,0	12	} počasneje kot družb. proizvod
Občinski proračun	4	5,0	6	
Občinska skupna poraba	9	5,0	10	

Iz tabele lahko ugotovimo:

1. Rast družbenega proizvoda je skladna s predvidevanji, kar je v pogojih proizvodne ekspanzije tudi normalno.

2. Ekstenzivno zaposlovanje in ne-uvlejavitev kvalitetnih dejavnikov sta povzročila zaostajanje deleža produktivnosti v prirastu družbenega proizvoda, ki pa se v tendenci popravlja. Zlasti leto 1977 je bilo nadpovprečno.

3. Visok uvoz v letu 1977 je nadomestil zaviranega v letu 1976 in pripomogel k visoki proizvodni rasti. Na področju izvoza pa bodo plani izredno slabo doseženi, kar je posledica širših, že opisanih razlogov. Planirano pokritje uvoza z izvozom ni doseženo, OZD so izkoristile celo težko pridobljeni suficit. Samo v kolikor bo to vplivalo na raven proizvodnje v letu 1978, se tako obnašanje lahko razume, čeprav bi bilo smotrnejše misliti na možnosti uvoza opreme v letu 1978, ki ga modernizacija zahteva.

4. Investicije po obsegu dosegajo spodnjo planirano mejo pri relativno visoki udeležbi drugih sredstev, negospodarske zaostajajo in to zlasti nestanovanjski del. Struktura investicij v gospodarstvo, ki je podrobneje prikazana v okviru posebnega poglavja, pa še nadalje daje prednost industriji, pri čemer terciarni sektor zaostaja, tehnični sestav pa se nikakor ne more obrniti v prid opreme.

5. Pokazalci gibanja porabe so relativni in povedo le, da se nadaljuje neodvisno gibanje posameznih oblik od družbenega proizvoda. Izjema so pri-

hodki proračuna, najbolj pa odstopajo OD, ki vsebujejo seveda visoki porast življenjskih stroškov (na nominalno stopnjo) in visoko zaposlovanje, gibljejo pa se neodvisno od dogovorjenih meril in tudi produktivnosti.

Iz gospodarskih rezultatov v prvih letih plana lahko zaključimo, da brez izrednih naporov ne bomo dosegli planiranih rasti:

1. produktivnosti
2. izvoza
3. negospodarskih investicij,

presegli pa bomo predvideni obseg zaposlovanja, uvoza, osebne in skupne porabe.

OPOMBA K TABELI:

Podatki so prirejeni iz poročil SDK in analiz PAS s tem, da je za leto 1976 uporabljen indeks vpliva cen 110, za leto 1977 pa 113.

Za rast družbenega proizvoda, ki je razčlenjena v tabelarnem delu po dejavnostih je značilno, da vsebuje močan vpliv cen, ki so ga OZD v letu 1977 uspele močnejše izkoristiti (stroškovna inflacija je bila delno kompenzirana) v korist rezultatov. Strukturne spremembe v srednjeročnem planu pa so bile glede na dosedanje gibanje začrtane nerealno intenzivno. Kot zadnje pa moramo tudi ugotoviti, da so se visoki proizvodni rezultati, izkazani v visoki rasti družbenega proizvoda še vedno v preveliki meri prelili v neproduktivno potrošnjo, ki je sicer vzpodbudila konjunkturo, gospodarskih kvalitet (večje akumulacije) pa ne.

2. Predvidena in dosežena delitev celotnega prihodka gospodarstva občine Škofja Loka v letih 1976 in 1977 (oblikovanje in razporeditev)

Sestavine	1976		Plan 77		Ocena realiz. plana 77	
	Znesek (000 din)	Struktura v %	Indeks rasti	Strukt. v %	Indeks nom. rasti	Strukt. v %
Celotni prihodek	5.845.827	100,0	117	100,0	126	100,0
Proizv. stroški	4.228.576	72,3		73,2		73,0
Družb. proizvod	1.617.251	27,7		26,8		27,0
Amortizacija	197.140	3,4		4,8		3,5
Dohodek	1.420.111	24,3		22,0		23,5
Obvezn. iz dohodka	298.705	5,1		5,0		5,4
Osebn. dohodek	895.508	15,3		15,6		15,8
Ost. doh. brez izgub	225.898	3,9		1,4		2,3
Sredstva za rep. od.	423.038	7,3		6,2		5,8

Plan za leto 1977 je bil postavljen na osnovi pesimistične ocene rezultatov v letu 1976, ker so dejanski rezultati pod vplivom raznih sprememb bili boljši že v letu 1976, to zlasti velja za obseg s sredstev za reprodukcijo. Uresničevanje plana pa lahko ocenimo v naslednjem:

1. Zaradi večjega vpliva cen od predvidenega, bo dosežen večji nominalni porast celotnega prihodka.

2. Predvidevamo, da so bili previsoko ocenjeni strukturni deleži sredstev za reprodukcijo (predvsem amortizacije) in proizvodnih stroškov, preniko pa dohodka, ostanka dohodka (kar ni moglo nadomestiti izpada v amortizaciji) in OD.

Nerealno visoko se vidijo sredstva za reprodukcijo, ki s svojim obsegom zanikajo trditev, da je visok porast investicij osnovan le na kreditih.

Za leto 1978 bomo poskušali razmerje v oblikovanju in razporejanju celotnega prihodka opredeliti v skladu z rešitvami novega kontnega plana oz. Zakona o združenem delu.

Pred iztekom poslovnega leta se težko podrobneje osvetljuje njegove karakteristike, to pa je po našem mnenju tudi izven okvira resolucije. Za kontinuirano planiranje je seveda potrebno stalno spremljanje in analiziranje preteklih dogajanj, zato bo širše prikazana problematika leta 1977 z vidika uresničevanja srednjeročnega plana v analizi zaključnih računov. Navesti moramo tudi dejstvo, da je težko leto obravnavati izolirano in da bodo tako mnogi elementi, značilni za

leto 1977, prisotni tudi pri predvidevanju možnih gibanj v letu 1978.

V dokumentacijskem gradivu je prikazanih mnogo podatkov, ki v komentarju niso našli mesta, predvsem zaradi majhne realnosti. OZD so v aprilu in maju izpolnjevale anketo MK - 77, ki je rezultate prikazala čisto drugače kot v oktobru izvedena anketa Ljubljanske banke. Vendar po prvi anketi vseeno povzemamo delitvena razmerja s poudarkom na reprodukcijski sposobnosti OZD, po drugi pa ocenjujemo rast družbenega proizvoda in njegovo strukturo. Rezultati so na kratko taki: Delež sredstev za reprodukcijo v družbenem proizvodu se je v letu 1976 zmanjšal v povprečju za 2 %, v industriji pa kar za 3,6 %. Slabše je tudi kazalo klasičnemu terciarju in bolje v primarnem sektorju, gradbeništvu, prometu in komunalni dejavnosti. V letu 1977 predvidevajo vse OZD razen prometa, boljša razmerja v delitvi (nad 25 % DP), promet in trgovina pa bosta reproductivno najbolj sposobni dejavnosti. Ker pa so OD hitreje naraščali in s tem zmanjševali ostali del čistega dohodka, je taka prognoza relativna. Tendence v gibanju reprodukcijske sposobnosti so podobne kot v republikah, le da smo za nekaj % boljši.

Planirani obseg reprodukcijskih sredstev se uresničuje, vendar se le dobra polovica v obliki lastnega deleža gospodarstva pojavlja kot vir naložb v osnovna sredstva.

S podatki tabel 2 in 3 smo poskušali ilustrirati dinamiko planiranih strukturnih sprememb. Razlike med plani-

ranimi in doseženimi proporci so take, da lahko kljub relativnosti podatkov postavimo dve trditvi:

1. Investicijska politika modernizira staro strukturo.
2. Srednjeročni plan je bil nerealno zastavljen in ni predvidel dovolj sredstev, s katerimi bi usmerjevalno ukrepali. Taka ugotovitev je prisotna tudi v zasnovah urbanističnega plana.

Primerjave s planom so težke tudi zaradi nove klasifikacije dejavnosti. Pri tem sta prizadeta zlasti kmetijstvo in obrt, saj je mnogo OZD s tega področja zajetih po novem ali v industriji ali drugje. Industrija ima po strukturi še nadalje izrazito vodilno vlogo, njen delež pa celo narašča, kar je nasprotno od predvidevanj srednjeročnega plana, najbolj izrazito pod pričakovanji pa je trgovina, za katero smo sodili, da bo poleg turizma nosilec terciarizacije občine. Po podatkih sodeč, stopnja razvitosti občine planiranega preloma v razvoju posameznih dejavnosti še ne zahteva. Žal ne razpolagamo s podatki zasebnega sektorja, ki bi se moral zaradi deficita v storitveni obrti in preusmerjanja kmetijstva krepiti. Ocene za leto 1977 pa bodo ena od osnov razvojne resolucije občine.

V analizi se večkrat srečamo z vprašanjem mesta občine in njenih OZD v slovenskem prostoru. Podatki kažejo, da na lestvici slovenskih občin, ki kaže velikost narodnega dohodka na prebivalca, napredujemo (1976. leta 14. mesto), OZD iz občine pa dosegajo tudi boljše kvalitativne rezultate. Termika, Alpes in Tehnik so med 30 najboljšimi OZD v Sloveniji. Najpomembnejši področji zaostajanja v primerjavi s slovenskimi merili pa sta zaposlovanje in gibanje osebnih dohodkov.

Pogled v gospodarska dogajanja z zornega kota, ki ga predstavlja končno drugo leto srednjeročnega plana, smo poskušali posredno tudi kvalitativno oceniti in sicer s pomočjo statističnih podatkov iz obrazcev IND in KGI. Te prikazujemo in ocenjujemo njihovo veljavo v okviru predvidevanj za leto 1978. Ocene za leto 1977 bi bile, v kolikor bi počivale zgolj na 9-mesečnih rezultatih, ki jih prikazuje SDK, nerealno visoke in neuporabne za spremljanje izvajanja plana, z obveznimi korekcijami in dopolnili pa zmanjšujemo njihovo objektivnost. Ker se tako stanje ponavlja že dalj časa, je nujno potrebno s širšo akcijo zagotoviti enotne in primerljive podatkovne vire in osnove.

Tabela 1: IZ RAZPOREJANJA DOHODKA V LETIH 1975, 1976 IN 1977 PO MK-77

DEJAVNOST	Delež sredstev za razširitev materialne osnove v dohodku				Uporaba sredstev za reprodukcijo								Delež sredstev za reprodukcijo v družbenem proizvodvu						
	1975		1976		1975		1976		1977		1975		1976		1977		1975	1976	1977
	Vsa sredstva za reprodukcijo (tisoč din)				Delež za naložbe v osnovna sredstva				Delež za odplačila posojil										
Industrija	15,3	14,3	12,7	242,064	259,300	329,895	56,0	42,0	52,6	31,1	33,2	27,1	27,9	24,3	26,2	27,9	24,3	26,2	
Kmetijstvo	0,6	1,5	1,3	512	1.455	1.455	—	50,0	43,3	43,3	93,4	38,7	41,2	14,5	22,7	14,5	22,7	25,2	
Gozdarstvo	8,4	12,5	13,0	2.932	4.247	4.622	11,2	11,1	13,4	19,0	22,0	18,2	13,2	16,8	17,1	13,2	16,8	17,1	
Gradbeništvo	8,5	8,9	11,0	17.406	24.002	24.878	59,1	65,5	66,0	18,2	12,1	9,0	14,3	17,6	17,6	14,3	17,6	17,6	
Promet	2,8	6,8	8,4	12.958	17.216	23.830	35,6	51,1	41,3	42,3	22,9	26,3	30,8	37,3	35,1	30,8	37,3	35,1	
Trgovina	12,2	16,6	20,1	36.591	48.360	62.720	71,9	68,6	68,9	9,7	6,6	7,3	31,8	30,3	34,3	31,8	30,3	34,3	
Gostinstvo	1,4	1,4	1,8	1.633	1.685	1.829	—	5,4	—	—	—	—	8,9	8,2	8,5	8,9	8,2	8,5	
Obrt	12,2	7,5	8,5	5.127	4.625	7.850	(60,0)	(45,6)	(50,5)	(30,0)	(34,0)	(34,0)	19,0	14,7	20,0	19,0	14,7	20,0	
Stan.-kom. dejavnost	2,1	3,3	3,4	1.587	2.302	2.709	35,8	56,3	10,0	(64,8)	(43,7)	(36,8)	23,8	28,2	30,4	23,8	28,2	30,4	
Finance in posl. stor.	9,5	3,4	4,4	2.755	1.869	1.255	90,1	61,4	48,6	—	—	—	29,4	17,5	11,4	29,4	17,5	11,4	
Gospodarstvo	13,4	13,4	12,9	323.565	364.769	461.043	57,0	47,3	54,9	29,4	29,6	23,7	26,2	24,2	26,2	26,2	24,2	26,2	
SR Slovenija																			
Družbeni plan 1976—1980																			
																24,2	21,8	23,7	
																25,1			

Tabela 2: DRUŽBENI PROIZVOD PO PANOGAH
IN DEJAVNOSTIH V LETIH 1976 - 77 - 78

Vir: Podatki ankete LB

Panoge in dejavnosti	Družbeni produkt v 000 din				Indeks		Struktura v %		
	1976	1977	1978	1977/76	1978/77	1976	1977	1978	Plan 1980
Nekovinska	92.306	114.000	132.250	123,5	116,0	8,4	8,1	7,9	
Kovinska predelovalna ind.	61.211	86.849	103.064	141,9	118,7	5,6	6,2	6,2	
Elektroindustrija	262.215	372.058	469.458	141,9	126,2	23,8	24,5	28,0	
Ind. gradbenega materiala	9.541	12.885	15.550	135,0	120,7	0,9	0,9	0,9	
Lesna industrija	310.863	343.617	408.524	110,5	118,9	28,3	24,5	24,4	
Papirna industrija	27.526	28.732	30.000	104,4	104,4	2,5	2,0	1,8	
Tekstilna industrija	202.881	268.174	309.336	132,2	115,3	18,4	19,1	18,5	
Obutvena industrija	99.195	140.569	161.573	141,7	114,9	9,0	10,0	9,6	
Zivilska industrija	34.318	38.000	46.000	110,7	121,1	3,1	2,7	2,7	
Industrija	1.100.056	1.404.884	1.675.755	127,7	119,3	76,4	76,7	77,4	68,1
Kmetijstvo	4.814	4.908	5.488	102,0	111,8	0,3	0,3	0,3	0,6
Gozdarstvo	24.903	24.215	26.900	97,2	111,1	1,7	1,3	1,2	0,8
Gradbeništvo	99.206	111.736	128.553	112,6	115,1	6,9	6,1	5,9	5,3
Promet in zveze	46.216	67.985	80.179	147,1	117,9	3,2	3,7	3,7	8,3
Trgovina	101.711	141.056	158.335	138,7	112,3	7,1	7,7	7,3	13,0
Gostinstvo in turizem	11.049	11.186	14.230	101,2	127,2	0,8	0,6	0,7	1,4
Obt in osebne storitve	43.198	54.650	61.876	126,5	113,2	3,0	3,0	2,9	2,5
Finančne, tehn. in druge storitve	9.492	11.180	12.850	117,8	114,9	0,6	0,6	0,6	
Skupaj:	1.440.645	1.831.800	2.164.166	127,2	118,1	100,0	100,0	100,0	100,0

**GIBANJE POVPREČNEGA ŠTEVILA ZAPOSLENIH
PO DEJAVNOSTIH IN PANOGAH GOSPODARSTVA
V LETIH 1976, 1977 IN 1978**

Vir: Podatki ankete LB

	Povprečno število zaposlenih				Indeks			Struktura				
	1976		1977		1978		1977/76	1978/77	1976	1977	1978	Plan 1980
	1976	1977	1977	1978	1977/76	1978/77	1978/77	1976	1977	1978	Plan 1980	
Panoge in dejavnosti gospodarstva												
Nekovinska	357	395	407		110,6	103,0		3,6	3,8	3,8		
Kovinska predelovalna ind.	571	597	671		104,6	112,4		5,8	5,8	6,3		
Elektroindustrija	2.517	2.693	2.836		107,0	105,3		25,6	26,2	26,6		
Ind. gradb. materiala	89	95	100		106,7	105,3		0,9	0,9	0,9		
Lesna industrija	2.207	2.257	2.228		102,3	98,7		22,5	22,0	21,0		
Papirna industrija	200	209	215		104,5	102,9		2,0	2,0	2,0		
Tekstilna industrija	1.724	1.848	1.904		107,2	103,0		17,6	18,0	17,9		
Obutvena industrija	1.782	1.829	1.923		102,6	105,1		18,1	17,8	18,1		
Živilska industrija	385	355	360		92,2	101,4		3,9	3,5	3,4		
Industrija	9.832	10.278	10.644		104,5	103,6		77,8	78,0	78,0		69,3
Kmetijstvo	40	40	40		100,0	100,0		0,3	0,3	0,3		2,9
Gozdarstvo	228	199	217		87,3	109,0		1,8	1,5	1,6		1,0
Gradbeništvo	760	758	784		99,7	103,4		6,0	5,8	5,7		5,3
Promet in zveze	343	344	364		100,3	105,8		2,7	2,6	2,7		5,0
Trgovina	846	964	988		113,9	102,5		6,7	7,3	7,2		5,0
Gostinstvo in turizem	108	105	105		97,2	100,0		0,9	0,8	0,8		0,9
Obt in osebne storitve	432	435	452		100,7	103,9		3,4	3,3	3,3		10,6
Finanč., tehn. in druge storitve	48	52	56		108,3	107,7		0,4	0,4	0,4		—
Gospodarstvo	12.637	13.175	13.650		104,3	103,6		100,0	100,0	100,0		100,0

GIBANJE PREBIVALSTVA V OBČINI ŠKOFJA LOKA

LETO	Število prebivalcev		Naravni prirastek		Saldo priselitev - odselitev		Planirana stopnja rasti zaposlov.	Planirano število zaposlenih	Dejansko število zaposlenih	Realna stopnja rasti
	Proгноza	Dejansko gibanje	Proгноza	Dejanska stopnja	Proгноza	Dejanska stopnja				
1975	32.140	32.044	0,9 ‰	0,9 ‰	0	0,2 ‰	2,4	11.762	12.663	-
1976	32.340	32.537	0,9 ‰	1,0 ‰	0	0,5 ‰		12.044	12.963	2,4
1977	32.590	(32.937)	0,9 ‰	0,9 ‰	0	0,3 ‰		12.333	(13.441)	3,7
1978	32.890	33.332	0,9 ‰	0,9 ‰	0	0,3 ‰		12.629		
1979	33.190		0,9 ‰	0,9 ‰	0			12.932		
1980	33.600		0,9 ‰	0,9 ‰	0			13.243		

KVALIFIKACIJSKA STRUKTURA ZAPOSLENIH V %

Kvalifikacija	1974	1976	1977	Plan 75-80
VV	2,4	3,0	3,5	4,0
SR	8,8	11,8	12,0	10,2

Vir: MK-77 in plan 75-80

3. Globalne razvojne možnosti in predpostavke v letu 1978

Obseg in uspešnost gospodarjenja in s tem možnosti za družbeni razvoj bodo v letu 1978 odvisni od gospodarskih gibanj in tendenc v Sloveniji, Jugoslaviji in razvitih evropskih državah v letu 1977, od tržnih gibanj oz. delovanja tržnih zakonitosti in zavestne in usmerjalne aktivnosti družbe.

a) **Tržišče** je z obsegom in strukturo povpraševanja pglavltvni omejitveni faktor proizvodne aktivnosti. Tako za domače kot tuje povpraševanje pa moramo ugotoviti:

1. da bo tudi v letu 1978 potrebna prisotnost bančnih sredstev za vzpodbuditev prodaje, kar bo zaradi visokega nivoja anticipirane porabe objektivno težje kot v letu 1977;

2. stimulatvnejšje nagrajevanje lahko pripelje do večje osebne potrošnje, večja disciplina pri razporejanju dohodka pa tudi obratno;

3. domači trg postaja vse bolj zahteven, v stopnji razvitosti je različen, prisotni pa so tudi pojavi zapiranja. OZD bodo nastopale uspešneje, če bodo povezane s trgovino, če bodo racionalno razvijale lastno mrežo in komplementno ponudbo, če bodo hitreje sledile potrebam trga in razpolagale z možnostmi kreditiranja kupcev. Enostranska industrijska struktura ne bo delovala ugodno;

4. ker v cenovni konkurenci zaradi slabših pogojev proizvodnje tudi vnaprej ne bo uspehov, se bo treba preorientirati še jasneje v kvaliteto;

5. naraščanje povpraševanja se v letu 1978 ne bo stopnjevalo, pričakujemo celo naraščanje zalog gotovih proizvodov, vendar v manjši meri. Šele v drugi polovici leta bo glede na ciklično gibanje povpraševanja morda ugodnejše;

6. s ciljem ohranitve ugodne gospodarske aktivnosti bo v skladu z zakonom o združenem delu aktivneje treba pristopiti k nadomeščanju klasičnih blagovno denarnih tržnih odnosov z dohodkovnimi, kar je dolgoročna perspektiva;

7. prizadevanja razvitejših držav za vzboljševanje stanja nezaposlenosti in plačilno bilančnih deficitov, bodo pomembno opredeljevala možnosti naše članice v izvozu. Orientacija na gospodarstvo v izvozu, Orientacija na uspehi v izvozu pa poleg investicijske in uspehi v izvozu predstavljajo močan generatv potrošnje. Razdrobljeno in enostransko orientirano gospodarstvo na tem področju ne more imeti uspehov, še

zlasti ne v pogojih večje notranje inflacije.

b) **Ekonomsko politiko** v letu 1978 opredeljuje Resolucija o politiki izvajanja družbenega plana SR Slovenije (in Jugoslavije), ki nakazuje ključne naloge ter poti in načine njihovega razreševanja v letu 1978. Te naloge in potrebne aktivnosti izhajajo iz ciljev srednjeročnega plana, obveznosti Družbenega dogovora o temeljih plana in ugotovitev analiz o izvajanju plana v preteklih letih. Njihovo osvetljevanje in razreševanje bo pomembno vplivalo na dejavnost samoupravnih nosilcev planiranja v občini Škofja Loka, zato jih v povzetku navajamo. S predlaganimi in dogovorjenimi ukrepi in dejavnostmi se bo delovalo na pogoje, v katerih bodo OZD in skupnosti čim bolj uspešno premagovale ovire, omejitve in probleme v razvoju in vzpodbujalo pozitivno delujoče faktorje. Ekonomska politika se bo v letu 1978 mnogo bolj kot prejšnja leta oprla na učinek v glavnem že sprejetih sistemskih rešitev, čeprav se bodo sistem cen, ekonomskih odnosov s tujino in bančni sistem, dokončno šele oblikovali. Odločanje o pridobivanju in razporejanju dohodka mora postati oblika neposredne aktivnosti delavcev v OZD in skupnostih. Republiška in občinska resolucija pa morata uveljaviti tako politiko in ukrepe, ki bodo vzpodbujali in usmerjali napre samoupravnih subjektov v racionalnejše gospodarjenje z minulim in tekočim delom in v čimbolj učinkovito uporabo materialnih in finančnih sredstev za delo in razvoj.

Pri uresničevanju družbenega plana bodo v letu 1978 v ospredju naslednje naloge:

1. poglobljanje procesa preobrazbe pri organiziranju delovnih ljudi in urejanju samoupravnih odnosov na ustavnih osnovah;

2. z nadaljevanjem procesa uveljavljanja novega bančnega in kreditno monetarnega sistema se bo vse bolj zagotavljala prevladujoča vloga združenega dela v organizaciji in usmerjanju denarnih tokov družbene reprodukcije za preraščanje kreditnih odnosov v dohodkovne;

3. povezovanje proizvodnih organizacij s trgovskimi na novih družbeno ekonomskih osnovah;

4. hitrejšje povezovanje OZD materialne proizvodnje in v družbenih dejavnostih, ki morajo s svojim delom

povečati vpliv družbenih dejavnosti na rast družbene produktivnosti;

5. intenzivnejše povezovanje med OZD na dohodkovnih osnovah, zlasti z OZD drugih republik;

6. uveljavljanje delegatskih odnosov v skupščinah in družbenopolitičnih organizacijah;

7. nadaljnja izgradnja skladnejše gospodarske in družbene strukture v skladu z usmeritvami Družbenega plana in zlasti na področjih, kjer so evidentna zaostajanja v uresničevanju plana in predvidena gibanja niso bila dosežena;

8. zaradi manjšega obsega domače in dodatne tuje akumulacije bo na področju investiranja potrebno pristopiti k združevanju razpoložljivih sredstev za izvajanje najbolj nujnih nalog, določenih s prioriteta Družbenega plana, ostali programi pa bodo morali počakati z realizacijo;

9. s povečevanjem izvoza in ustrežnejšo regionalno usmeritvijo mednarodne menjave je treba zagotoviti možnosti takega uvoza, ki bo po obsegu in strukturi omogočil predvideno dinamično rast in stabilnejše razmere na trgu;

10. počasnejše naraščanje proizvodnih stroškov od rasti celotnega prihodka in večja produktivnost dela bosta krepili v prvi vrsti akumulativno in reproductivno sposobnost OZD. V okviru dohodka pa se bo povečevala akumulacija hitreje kot obveznosti in OD, ti pa morajo v večji meri nagrajevati boljše gospodarjenje in učinkovitejše delo;

11. z uveljavitvijo novih sistemskih osnov svobodne menjave dela v letu 1978 se bodo hitreje uveljavljale prednostne naloge na področju nadaljnega izboljševanja in skladnejšega razvoja delovnih in življenjskih razmer delavcev in občanov;

12. ustvarjanje ugodnejših pogojev za izvajanje politike ekonomske stabilizacije, kar bo omogočilo predvidoma nižjo rast cen in življenjskih stroškov kot v letu 1977;

13. smotrnejša uporaba prostora in upoštevanje potreb po zavarovanju in urejanju človekovega okolja.

Ob predpostavkah večje uveljavitve kvalitetnih dejavnikov gospodarjenja in nadaljevanju relativno ugodnih gospodarskih gibanj bodo v letu 1978 predvidoma doseženi naslednji materialni cilji:

Fizični obseg industrijske proizvodnje se bo povečal za 7 %, kolikor tudi

gospodarske investicije. Porastel bo delež proizvodnje prepromaterialov in polizdelkov ter naprav in strojev. Družbeni proizvod bo večji za okoli 6 %, število zaposlenih pa za 3 % (restriktivna politika na območjih, kjer ni razpoložljivih virov delovne sile). Realni OD na zaposlenega ne bodo smeli porasti preko 2 %, v tem okviru bo porastel zlasti stimulatívni del. Obseg izvoza pa se mora povečati v taki stopnji, da bo omogočil nad 60 % pokritje uvoza.

Na področju ustvarjanja celotnega prihodka se v celotnem srednjeročnem planskem obdobju pojavlja kot osnovni problem hitrejši in učinkovitejši uveljavljanje kvalitetnih dejavnikov razvoja, med katere moramo v letu 1978 uvrstiti tudi hitro in učinkovito izvajanje novih sistemskih zakonov, še posebej pa poudariti celovitejšo presovno obstoječega sistema materialne in moralne spodbude za delo.

Med gibanji sredstev za osebno, skupno in splošno porabo ter dohodkom v letu 1977 ni bila dosežena zadovoljiva stopnja skladnosti, kar dokazuje, da pri vseh odločitvah in razporejanju dohodka ni bilo prisotno dosledno uveljavljanje in uresničevanje določil zakona o združenem delu. Sredstva za razširitev materialne osnove dela so rasla počasneje od rasti dohodka, ostale komponente pa kljub nasprotnim predvidevanjem hitreje. To razmerje bo v letu 1978 potrebno obrniti.

Zaradi nizke učinkovitosti v investiranju in manjšega obsega virov za investicije bo investicijsko porabo treba racionalizirati. Med najpomembnejše usmeritve sodijo:

1. Pri izgradnji novih objektov bodo nosilci investicijskih odločitev uveljavili kriterije investiranja, ki jih vsebuje srednjeročni plan s poudarkom na usklajenosti z materialnimi bilanci in usmeritvami na področju ekonomskih odnosov s tujino.

2. Storitni je treba vse v smislu odstranjanja razlogov, ki onemogočajo predvideno in hitrejši aktiviranje investicij.

3. Odpravljati vzroke zamud pri pripravljanju investicijske dokumentacije, racionalizirati število potrebnih soglasij in dovoljenj, s pospešeno pripravo prostorskih planskih dokumentov, razvijanjem predinvesticijskih studij in dokumentacije.

Tudi v letu 1978 bodo delavci v OZD in skupnostih upoštevali sta-

bilizacijsko nujnost, da sredstva za OD naraščajo počasneje od dohodka. Privajanje OD bodo korigirali po periodičnih obračunih. Podpisniki pannožnih samoupravnih sporazumov, sindikat in skupščine občin bodo gibanje in usklajevanje OD spremljali in v primeru kršitve dogovorjenih osnov in meril v skladu z družbenim varstvom samoupravnih pravic in družbene lastnine tudi ukrepali.

Sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb bodo rasla počasneje od dohodka in po strukturi usklajeno z usmeritvami družbenega plana. Delavci v OZD bodo ob ugotavljanju poslovnega uspeha usklajevali dogovorjene obveznosti z doseženim dohodkom. Prav tako v odvisnosti od doseženega dohodka se bodo oblikovala sredstva za splošno porabo. Pri obdavčenju dohodka TOZD bodo zadržani dosednji elementi obdavčenja, vključno s sprejetimi oprostitvami in olajšavami, ker pa bodo potrebe po proračunskih sredstvih v letu 1978 visoke, bo potrebno dodatno obdavčenje občanov.

Ekonomske odnose s tujino bo v letu 1978 usmerjala ekonomska politika in naperi združenega dela s ciljem:

1. pospeševanja izvoza
2. selektivnega omejevanja uvoza
3. izboljšanje regionalne usmerjenosti blagovne menjave.

Sprejeta bo projekcija plačilno in devizno bilančnega položaja republike, na osnovi katere bo Samoupravna interesna skupnost za ekonomske odnose s tujino Slovenije pripravila samoupravni sporazum o merilih, pogojih, načinih in postopkih za doseg dogovorjenega obsega uvoza blaga in odliva deviz. Interesna skupnost Jugoslavije pa bo sprejela samoupravni sporazum o pospeševanju izvoza blaga in storitev.

S samoupravnim sporazumom se bo prvenstveno zagotavljalo nemoteno preskrbo z deviznimi sredstvi za uvoz surovin in reprodukcijskega materiala tistih OZD, ki trajneje povečujejo izvoz blaga, večajo devizni priliv oziroma zmanjšujejo deficit.

Pri razporejanju uvoza opreme se bo poleg dogovorjenih prioritet zagotovila prednost razvoju predelovalne industrije, ki bo z modernizacijo zmogljivosti prispevala k trajnemu večanju deviznih prihodkov.

Izvozne dejavnosti pa bodo poleg stimulacij še nadalje oproščene plačevanja davka na dohodek za del proiz-

vodnje in storitev, ki ga izvozijo. Sistem ekonomskih odnosov s tujino, ki ga razvijamo, teži k večjemu povezoivanju gospodarstva, saj so obstoječe slabosti tudi posledica razdrobljenosti. Leto 1978 bo prehodno, zato bo na tem področju administracija še vedno močna.

Tekoča ekonomska politika na področju tržišča in cen ter naperi združenega dela bodo usmerjeni v krepitev stabilnosti tržišča in cen in v zagotavljanje pogojev, v katerih bo splošna rast cen pod dosežno rastjo v letu 1977. OZD bodo izhajale iz tega, da mora biti povečani dohodek predvsem rezultat večje produktivnosti dela, večje učinkovitosti in ekonomičnosti poslovanja, boljše organizacije dela in večjega obsega proizvodnje ter boljšega izkoriščanja proizvodnih zmogljivosti.

Politika cen bo slonela na novem zakonu o sistemu in družbeni kontroli cen, izvajala pa se bo z družbenimi dogovori, samoupravnimi sporazumi in samostojnimi odločitvami OZD, ki bodo upoštevale ekonomske zakonitosti.

Občinski organi bodo v okviru predvidene rasti cen vodili politiko diferenciranega in selektivnega reševanja problemov. Stopnja rasti cen storitev ne bo višja kot v letu 1977, pri čemer se bo izvajal postopen prehod na ekonomske stanarine. Občine so dolžne v letu 1978 izdelati programe stalnih blagovnih rezerv, zaradi boljše preskrbe občanov in v skladu z njimi oblikovati rezerve že v letu 1978.

V okviru opredeljevanja politike skladnejšega regionalnega razvoja je zlasti pomembno, da se bo pri lokacijskih odločitvah dosledno upoštevalo usmeritev, da se nova delovna mesta odpirajo predvsem na območjih, kjer so še možnosti zaposlovanja.

S prostorskimi plani in spremljaajočimi dokumenti, ki morajo biti pripravljene v letu 1978, bodo dane osnove za reševanje problemov prostorskega razvoja, zemljiške politike in varovanja človekovega okolja. Izvršni svet bo predlagal politike na tem področju ter s pomočjo ostalih udeležencev v prostorskem planiranju zagotovil ustrezne organizacijsko kadrovske in materialne pogoje.

V letu 1978 se bo nadaljeval proces ustavne preobrazbe državne uprave ter sodstva, sprejeti bodo tudi ustrezni zakoni.

V polni meri bo začel delovati **sistem družbene zasmozaščite**, v okviru katerega se mora okrepiti preventivno delovanje organov za notranje zadeve.

Proces podružabljanja in krepitev ljudske obrambe se bo v letu 1978 nadaljeval s še večjim vključevanjem delovnih ljudi in občanov pri dograjevanju obrambnih priprav, zlasti v KS in TOZD. Programsko pa se bodo izvajale temeljne naloge iz družbenega plana 1976-80.

Stanje na področju uveljavljanja sistema družbenega planiranja je tako, da je potrebno zaostriti odgovornost poslovnih, izvršilnih in strokovnih organov in organizacij. Poslovanje OZD brez samoupravno sprejetega srednjeročnega plana predstavlja eno temeljnih kršitev zakona, ki ogrožajo osnove samoupravnega položaja delavca. Zato bo družbeni pravobranilec samoupravljanja moral uveljaviti pravico do uvedbe postopka proti kršiteljem, predložitev plana pa bo eden bistvenih kriterijev pri koriščenju kreditov iz sredstev združenega dela.

V letu 1978 bo sprejet republiški zakon o sistemu družbenega planiranja, s katerim se bodo morali uskladiti statuti in samoupravni akti vseh nosilcev planiranja, izdelane pa bodo tudi strokovne podlage za dolgoročni plan razvoja SR Slovenije. Pričakujemo, da bo v začetku opisane probleme v neprimerljivosti podatkov in neenotnosti principov zajemanja, ustrezno rešil zakon o temeljnih informacijskega sistema, ki bo sprejet v letu 1978. Tako bo tudi spremljanje izvajanja planov lažje in manj relativno.

Navedeni problemi in njihovo reševanje bo prisotno tudi v dejavnosti nosilcev samoupravnega planiranja v občini, zato se bomo nanje v nadaljevanju sklicevali, ko bomo poudarjali posebne okoliščine in naloge občinskega pomena.

3.2. Družbeni proizvod in industrijska proizvodnja v letu 1978

Uvodoma moramo ugotoviti, da je malo verjetno, da bi gospodarstvo občine na področju formiranja in udeležbe materialnih stroškov v celotnem prihodu v letu 1978 napravilo

bistveni premik v smeri večje ekonomičnosti. Brezpogojno pa se postavlja nujnost povečanja prihodkov z naslova prodaje na tujem, ki sedaj komaj presega 10 % celotnega prihodka. Tako torej predpostavljamo enako stopnjo rasti celotnega prihodka in družbenega proizvoda ter s tem tudi enake težave pri upoštevanju inflacijskih stopenj in obračunskih sprememb. Družbeni proizvod bo predstavljal okrog 27 % celotnega prihodka, ki se v obsegu v 4/5 formira z realizacijo. V kolikor bo na tem področju prišlo do zastojev, bo seveda ogroženo tudi doseganje materialnih ciljev razvoja v letu 1978.

Zaradi neenotnosti v zajemanju podatkov in stalnih sprememb je spremljanje uresničevanja planirane rasti družbenega proizvoda problematično. Na osnovi podatkov SDK, ki smo jih morali ustrezno korigirati, smo v letu 1975 dosegli negativno stopnjo rasti družbenega proizvoda, v letu 1976 pa se je družbeni proizvod realno povečal za slabe 4 %. V letu 1977 predvidevamo izpolnitev planirane realne stopnje rasti okrog 10 %.

Zanimivo pri tem podatku je to, da smo lažje prišli do deflatorja kot pa do nominalne rasti, saj so podatki SDK za te potrebe skoraj neuporabni. Iz teh stopenj sledi, da moramo uporabiti vse rezerve in moči, če hočemo doseči srednjeročno stopnjo rasti družbenega proizvoda v realnem izrazu 6,5 %. V letu 1978 bo porast okrog 7 %. Da je tako stopnjo rasti realno pričakovati, potrjujejo tri ugotovitve:

1. Gospodarstvo je v anketi Ljubljanske banke ocenilo možnost porasta družbenega proizvoda v letu 1978 z okrog 20 %, kar ob ca. 12 % inflaciji predstavlja 7 % realno rast družbenega proizvoda.

2. V prvih letih planskega obdobja se je relativno intenzivno investiralo. Pričakujemo, da bodo nove zmogljivosti v letu 1978 pripomogle h kvalitetnejšemu gospodarjenju.

3. Podatki iz INĐ obrazcev in gibanje kvalitetnih kazalcev gospodarjenja kažejo, da so v izkoriščenosti kapacitet in delovnega časa, organizaciji in poslovnem sodelovanju še velike rezerve.

Ugotovimo pa lahko tudi, da stopnje rasti zaposlenosti najbrž še vedno ne bomo uspeli toliko znižati, da bi prispevala manj kot 50 % k rasti

družbenega proizvoda in to pomeni ca. 7 % njegovo rast (3-4 %).

Zaradi sprememb v klasifikaciji dejavnosti in neupoštevanja zasebnega sektorja, o katerem imamo zelo malo podatkov, so primerjave dosežene strukture družbenega proizvoda s planiranim le orientacijske. Naj ponovimo že v analizi 1978 leta prisotno ugotovitev, da se industrija v strukturi še vedno krepi in terciar počasi napreduje, kar seveda ni v skladu s srednjeročnim planom. Menimo, da struktura DP v letu 1978 ne bo bistveno drugačna.

Praktično 3/4 družbenega proizvoda občine se ustvari v industriji. Gibanje industrijske proizvodnje na občinskem nivoju ne moremo spremljati v fizičnem obsegu, planske cene pa so slabo primerljive. Za slovensko industrijsko proizvodnjo se predvideva 7 % realni porast v letu 1978. V občini pa smo v letu 1977 predvideno industrijsko rast presegli in lahko glede na obstoječo oskrbljenost z reprodukcijskimi materiali, energijo in delovno silo, relativno dobro likvidnost in nizko stanje zalog gotovih izdelkov ob predpostavki umirjenjega, a še vedno relativno visokega povpraševanja, pričakujemo v letu 1978 ca. 10 % povečanje industrijske proizvodnje. V celotni industriji se vrši diferenciacija, saj živilska, obutvena in industrija končnih tekstilnih izdelkov relativno zaostajajo, predvsem zaradi tržnih omejitev, nasprotno pa so lesna industrija, LTH in Termika v ekspanziji. Po modernizaciji dosega pomembne rezultate tudi Gorenjska predilnica. Vsekakor je pozitivno, da se hitreje razvijajo akumulativne proizvodnje, še posebej izvozno orientirane, ki morajo v razvoju dobiti s strani nosilcev ekonomske politike vse podporo. Odprto vprašanje pa ostajajo dolgoročne povezave in sodelovanje med OZD.

3.3. Zaposlovanje in produktivnost:

Skoraj 4 % porast števila zaposlenih ob planirani stopnji 2,5 % v letu 1977 predstavlja ključni problem v izpopolnjevanju srednjeročnega plana. Če bi v preostalih letih hoteli nadomestiti razliko, bi morali praktično zaposlovati s stopnjo 0, kar pa je seveda nemogoče. Tehnologija, ki jo uporabljajo OZD v občini, zahteva veliko število zaposlenih in omogoča z njihovim povečanjem tudi boljše rezultate. Iz delovno inten-

zivnega razvoja pa izgleda edini izhod v prostorsko intenzivnega, kar pa za občino Škofja Loka predstavlja enak problem. Leto 1977 je že tretje, ko smo poskušali konkretizirati kriterije za zaposlovanje, ker izgleda, da brez njih OZD niso pripravljene izvrševati obveznosti iz družbenega dogovora o izvrševanju družbenega plana razvoja občine.

Število zaposlenih je že v letu 1977 presegllo predvidevanje za leto 1980. Da se število zaposlenih povečuje hitreje, kot smo se dogovorili, so naslednji vzroki:

1. Delovni kontingent se v odnosu na celotno prebivalstvo v deležu povečuje, kar plan ni predpostavljalo.

2. Migracijski saldo ni več enak 0, ker je plan predpostavljalo.

In tako se povsem nasprotno s planskimi usmeritvami ne gradijo zmogljivosti na področjih, kjer delovna sila je na razpolago, temveč se delovna sila priseljuje v občinski prostor in tako še poslabšuje stanje v reševanju problemov socialnega razvoja.

Vsekakor se moramo prizadevati, da se bo stopnja zaposlovanja umirila pod 3 % in ukrepati na vse mogoče načine proti tistim OZD, ki izstopajo. Žal se je v dosedanjih primerih pokazalo, da hitreje zaposlujejo predvsem slabe OZD, kar pomeni za družbo dodatne probleme. Še zlasti pa bo morala veljati omejitev za naraščanje režijskih delavcev, saj je obstoječe stanje (ca. 25 %) neracionalno. Podobno velja za negospodarsko področje, ki se mora krepiti v skladu s potrebami združenega dela. Pričakujemo, da bo izvajanje Družbenega dogovora o zagotovitvi minimalnega standarda delavcem, ob potrebnih ukrepih Izvršnega sveta, skupščine in ostalih, prineslo več reda na to področje, da bodo zaposlovali predvsem akumulativni proizvajalci in se bo izboljšala kvalifikacijska struktura.

V analizi smo kot glavno slabost razvoja opredelili nizko udeležbo produktivnosti v porastu družbenega proizvoda. Produktivnost obravnavamo kot sintetični izraz delovanja vseh kvalitativnih faktorjev razvoja, ki v ožji in širši družbi še niso dovolj uveljavljeni. Za industrijo velja, da na klasični način z intenziviranjem dela boljše proizvodne rezultate na zaposlenega težko doseže in da je tehnologija tista, ki napravi pomembne premike. Zato je toliko bolj pomembna

stalna modernizacija zmogljivosti in njihova polna izkoriščenost. Sodimo, da so v sedanjem trenutku razvoja glavne rezerve na ostalih področjih, saj zaostajamo predvsem v splošni družbeni produktivnosti.

Zato je toliko bolj pomembno povezati vse dejavnike družbene produkcije med seboj v učinkovito celoto, ki se bo razvijala pod enakimi pogoji in z enakimi družbenimi zahtevami.

Boljše delovne rezultate mora

omogočiti položaj delovnega človeka, za katerega se borimo, da v popolnosti obvlada proces gibanja in razporejanja dohodka. K temu cilju pa morajo voditi tudi preobrazbe v sistemu nagrajevanja dela, ki so dolgoročne in izredno pomembne.

Iz povedanega izhaja potreba, da v letu 1978 proizvodne sile angažiramo tako, da se bodo realni rezultati dela povečali za 3-4%. Iz tega pa seveda izhaja, da bodo morali hitreje naprejši z boljšimi rezultati.

1976

1977

Panoge in dejavnosti

	1976				1977			
	Družbeni pro-izvod v 000 din	Povprečno zaposleni	Produktivnost v din	Panog	Družbeni pro-izvod v 000 din	Povprečno zaposleni	Produktivnost v din	Panog
Industrija in rudarstvo	1.118.390	9.521	117.466	5	1.404.884	9.958	141.080	4
Predelava nekov. rudnin	92.306	357	258.560	1	114.000	395	288.608	1
Kovinsko predelovalna ind.	61.211	571	107.200	6	86.849	597	145.476	3
Elektroindustrija	262.215	2.517	104.178	7	372.058	2.693	138.157	5
Industr. gradb. materiala	9.541	89	107.202	5	112.885	95	135.632	7
Lesna industrija	310.863	2.207	140.853	2	343.617	2.257	152.245	2
Papirna industrija	27.526	200	137.615	3	28.732	209	137.474	6
Tekstilna industrija	202.881	1.724	117.680	4	268.174	1.848	145.116	4
Obutvena industrija*	117.529	1.471	79.897	9	140.569	1.509	93.154	9
Živilska industrija	34.318	385	89.138	8	38.000	355	107.042	8
Kmetijstvo	4.814	40	120.350	4	4.908	40	122.700	6
Gozdarstvo	24.903	228	109.224	6	24.215	199	121.680	7
Gradbeništvo	99.206	760	130.534	3	111.736	758	147.410	3
Promet in zveze	46.216	343	134.741	2	67.985	344	197.630	2
Trgovina*	101.711	1.175	86.563	9	141.056	1.284	109.860	8
Gostinstvo in turizem	11.049	108	102.306	7	11.186	105	106.530	9
Obrt in osebne storitve	43.198	432	99.995	8	54.650	435	125.630	5
Finančne, tehnične in druge storitve	9.492	48	197.750	1	11.180	52	215.000	1
Gospodarstvo	1.458.979	12.655	115.289		1.831.800	13.175	139.040	

* Pri obutveni industriji in trgovini je treba podatke jemati z zadržkom zaradi reorganizacij in sprememb v uvrstitvi posameznih TOZD in OZD.

Viri: anketa LB sept. 1977 in zaključni računi 1976.

Podatki v gornji tabeli so prilagojeni zbranim podatkom ankete Ljubljanske banke, zato ni dosledno izpeljana razdelitev OZD in TOZD po novi klasifikaciji. Relativna razmerja pa ustrezajo, čeprav je trgovina podcenjena. Iz primerjave rangov panog je očitno, da Termika, Jelovica in Alpes stojijo na čelu, kovinska predelovalna in elektroindustrija pa sta vse bolj uspešni. Če verjamemo podatkom, se je v letu 1977 produktivnost znatno povečala, med dejavnostmi pa bosta najboljši uspešni finančne, tehnične in druge storitve ter promet in zveze, napredovala pa je tudi industrija v celoti.

3.4. Proizvodne zmogljivosti in investicije

a) Čeprav je izkoriščenost zmogljivosti kvalitativni dejavnik razvoja, obravnavamo zmogljivosti in njihovo izkoriščenost v okviru spremljanja izvajanja družbenega plana razvoja kot obrobni problem in na splošno. To seveda zadostuje za spremljanje tekočih gospodarskih gibanj, nikakor pa ne more biti zadovoljivo pri analizah izvajanja plana. Pridobivanje dohodka nam posredno pove, kako ustrezne so zmogljivosti, sicer pa vemo več o investicijah, kot pa o stanju in izkoriščanju razpoložljivih zmogljivosti. Vzrok temu je podatkovna baza, vpliv revalorizacij in splošna usmerjenost, saj je lažje kupiti nov stroj kot pa povečati izkoriščenost starega. Osnovo za spremljanje in ocenjevanje zmogljivosti predstavljajo osnovna sredstva, ki jih obravna-

vamo v glavnem po nabavni vrednosti, in sicer z uporabo naslednjih virov: bilanca stanja, stat. obrazci Ind-21/K in KGI. Poslednji znani podatki se nanašajo na leto 1976, ko je bilo v gospodarstvu občine za 2,6 mia din osnovnih sredstev po nabavni vrednosti, od tega v industriji 1,9 mia, v trgovini 0,2 mia itd. Od vseh osnovnih sredstev je bilo 54,3 % delovnih priprav (oprema, stroji), v industriji pa je ta delež 62,6 %. Za delovne priprave moramo ugotoviti, da je njihova sedanja vrednost v letu 1976 bila le petina nabavne, kar kaže tudi na visoko amortizacijo in iztrošenost (koeficient odpisanosti). Nadalje pa je veljalo, da je gospodarstvo v letu 1976 nabavilo 14,2 % novih sredstev (koeficient obnavljanja), industrija 15,4 %, obrt 29,2 % itd. Kako učinkovita so bila osnovna sredstva v letu 1976, pokaže naslednja tabela:

Dejavnost	Nabavna vrednost OSS v letu 1976 v 000 din	Družbeni proizvod 1976 v 000 din	Razmerje v din (učink. sredst.)	
1	2	3	4	
Industrija in rudarstvo	1.918.930	1.118.390	0,58	1,72
Kmetijstvo	27.154	4.814	0,18	5,64
Gozdarstvo	29.197	24.903	0,85	1,17
Gradbeništvo	70.089	88.031	1,26	0,80
Promet	116.280	46.216	0,40	2,52
Trgovina	211.314	101.711	0,48	2,08
Gostinstvo in turiz.	62.829	11.049	0,18	5,69
Obrt	71.998	43.198	0,60	1,67
Stan. kom. dejavnost	95.079	11.175	0,12	8,51
Fin. tehn. in dr. stor.	29.293	9.492	0,32	3,09
Skupaj:	2.632.163	1.458.979	0,55	1,80

Medsebojno razmerje predstavlja povprečni kapitalni koeficient, ki ga moramo seveda spremljati za celotno plansko obdobje. V povprečju pa je že padel pod 2, kar je značilnost srednje razvitih gospodarstev in v skladu z ugotovitvami srednjeročnega plana. Pomembni indikator učinkovitosti je tudi mejni kapitalni koeficient, ko primerjamo neto investicije s prirastkom narodnega dohodka. V letu 1976 se je zaradi poudarjenega investiranja v zgradbe in infrastrukturo zmanjšal na 2,71 (1 din investicij je prinesel 2,7 din dohodka), v prvih devetih mesecih pa je ta podatek 1,81. Čeprav podatki zaradi korekcij pri prikazovanju dohodka niso najzanesljivejši, se lahko ugotovi, da

investiramo ne glede na učinek, kar je seveda v danem trenutku tudi delno razumljivo. V letu 1978 sta oba koeficienta planirana v visini okrog 2.

Kapacitete predstavljajo podoben problem kot industrijska proizvodnja, na občinskem nivoju ni podatkov, ki bi omogočili sodbo o tem, kako se v povprečju izkoriščajo. Za Slovenijo po statističnih podatkih velja % izkoriščenosti okrog 77, kar je seveda razmeroma malo. Od tod tudi usmeritev v resoluciji, ki poudarja nujnost izboljševanja izkoriščenosti kapacitet kot vir večjega dohodka in manjših stroškov.

Iz IND obrazcev smo za leto 1976 ko ilustracijo vzeli izmenski koeficient industrijske proizvodnje, ki znaša na

osnovi zaposlenih delavcev v povprečju 1,57 (SRS - 1,45) in na osnovi izkoriščenosti pogonskih strojev 2,02. Rezerve so evidentne in jih moramo izkori-

stiti. Predvidevamo pa tudi, da bo ustrežnejši sistem nagrajevanja povečal izkoriščenost delovnega časa, ki je zlasti v neproizvodnih dejavnostih slaba.

b) INVESTICIJE

Tabela 1: Investicije, dokončane v letu 1977
Vir: podatki LB - PE Skofja Loka

Investitor	Objekt	Predračunska vrednost (tisoč din)
Niko	Proizvodno-upravna hala	58.547
Kladivar	Proizvodna hala	28.200
Iskra Železniki	Proizvodnja sesalcev, 1 faza	53.430
Alpina Proizvodnja	Proizvodno-skladiščna hala	28.979
KZ Škofja Loka	Modernizacija objektov	33.701
KGZ Sora	Modernizacija kmetijstva	5.448
Tehnik Gradb.	Mehanizacija	9.995
Tehnik Gradb.	Stranski obrati	15.939
Inštalacije	Nadzidava prostorov za projektivni biro	2.175
ABC Loka	Blagovnica v Železnikih	11.543
Alpina Prodaja	Modernizacija poslovalnic	13.333
HKS KZ Šk. Loka	Kmečki turizem	1.970
Termopol	Proizvodna hala	15.370
Tehnik Komunala	Primarni kanal in čistilna naprava	10.982
Ljubljanska banka	Poslovni prostori Šk. Loka in Železniki	21.607
PD Škofja Loka	Planinska koča na Blegošu	1.300
KS Škofja Loka	Pokopališče Lipica, TV pretvornik	4.637
KS Škofja Loka	Asfalt. ceste Škofja Loka - Sora	2.000
Rep. sk. za ceste	Cesta Trebija - Sovodenj	9.600
Rep. sk. za ceste	Cesta Podrošt - Sorica	9.400
OIS	Telovadnica pri OŠ Žiri	7.743
Skupaj		345.899

	1977	Plan 76-80
Investicijska intenzivnost (Inv./DP)	17,5 %	33,4 %
Delež negospodarskih investicij v celokupnih in.	19,4 %	20,7 %

Primerjava zgornjega pregleda s planom investicij za leto 1977 kaže predvsem, da OZD prijavljajo investicije, za katere so slabo pripravljene in to povzroča zastoje pri njihovi realizaciji. Razmeroma nizka investicijska intenzivnost v letu 1977 gre na račun investicij v teku in predvidenih investicij v letu 1978.

Tabela 2: PREGLED INVESTICIJ V TEKU
Vir: Podatki SDK in LB

Investitor	Objekt	Predračunska vrednost (tisoč din)
LTH	Skladišče na Trati	2.666
Iskra Železniki	Proizvodnja sesalcev 2. faza	71.787
Alples	Obrat za proizvodnjo masivnih elementov	65.386
Jelovica – Montažni obj.	Proizvodno-montažna hala in dr.	52.384
LM Posestvo in TMK	Silos za žito in potrebe mešalnice	24.967
Tehnik (izvajalec)	Trgovski center Podlubnik	15.292
Mizarsko podj. Žiri	Adaptacija skladišča	1.778
Tehnik – Komunala	Kanalizacija, vodovod	32.872
KS Žiri	Kanalizacija	1.887
Skupnost soc. skrbstva	Zavod za varstvo odraslih	54.551
	Skupaj	323.570

SDK vodi kot investicijo v teku v okviru občine Škofja Loka tudi Rudnik urana Žirovski vrh s predračunsko vrednostjo 393 mio din. RUŽV se bo financiral z republiškimi sredstvi in bo program njegove izgradnje skupščina občine posebej obravnavala.

Tabela 3 : PREDVIDENE INVESTICIJE V LETU 1978
Vir: Podatki LB po NUP

Zap. št.	Namen investicije	Predračunska vrednost (tisoč din)
1. Termika	Modernizacija obrata Trata	8.000
2. Termika	Modernizacija obrata Poljane	2.000
3. Niko Železniki	Brusilna linija	4.300
4. Avtokovinar	Oprema	3.000
5. LTH	Modernizacija in povečanje proizv. hladilnikov	92.014
6. LTH	Proizvodnja zmrzovalnikov	86.405
7. Marmor	Gradnja proizvodnih prostorov	32.302
8. Alpes	Salon pohištva	30.000
9. Alpes in sovlagatelji	Kotlovnica	40.322
10. Mizarsko podjetje Žiri	Nakup opreme	1.500
11. Gorenjska predilnica	Skladišče	21.000
12. Etiketa Žiri	Modernizacija proizvodnje	53.452
		(v planu za l. 1977)
13. Šešir	Adaptacija Spodnji trg, Gorenja vas	65.000
14. LM Mesoizdelki	Objekt predelave	3.000
15. LM Posestivo	Nakup kmetijske mehanizacije	11.000
16. KGZ Sora	Železnina, pekarna, prodajalna, kmet. površine	4.200
17. HKS KGZ Sora	Krediti zasebnim kmet. gosp.	18.000
18. HKS KZ Škofja Loka	Krediti zasebnim kmet. gosp.	8.544
19. Alpetour TOZD Hoteli	Adaptacija gostilne na Trati	3.916
20. Alpetour - Mehan. del.	Oprema	3.000
21. Dom oprema	Proizvodna hala - skladišče	4.747
22. Alpetour - YU BANDAG	Povečanje in dopolnitev obstoj. kapac.	2.500
23. Termopol Sovodenj	Oprema	3.000
24. Tehnik - Kom. dej.	Vrtnarija, garaže	6.400
25. LTH - Rač. center	Nabava opreme	6.500
26. Alpetour - ERC	Poslovni center	28.963
27. ABC Loka	Samopostrežna trgovina in restavracija Podlubnik	7.400
28. ABC Loka	Trgovsko omrežje (Tržnica Šk. Loka, Dolenja vas, Godešič), oprema	
GOSPODARSKE INVESTICIJE		550.465
1. KS Škofja Loka	Športni center Podlubnik	24.000
2. Center slepih	Povečanje prostorov za usposabljanje slepih	30.000
3. Tehnik - Gradbeništvo	Samski dom	16.000
4. Skupnost otroškega varstva	Otroški vrtec Podlubnik	16.500
NEGOSPODARSKE INVESTICIJE		86.500

1. KS Železniki	Rekonstrukcija ceste Železniki, asfalt. c. Podlonk, Ojstri vrh	20.170
2. KS Poljane	Asfaltiranje ceste Delnice-Prdole	3.199
3. KS Log	Adaptacija mosta Visoko	5.050
4. KS Trebija	Rekonstrukcija cest	1.350
5. KS Žiri	Komunalni objekti	3.700
6. KS Žiri	Referendumski program (šola, Partizan, pokopališče)	4.700
7. KS Škofja Loka	Asfalt. ceste Puštal-Hrastnica	4.780
8. Tehnik - Komunalne dej.	Vodovod in primarna kanalizacija	30.115
9. Samoupr. stanov. skup.	Vzdrževanje in adaptacija objektov	11.500
KOMUNALNE IN OSTALE INVESTICIJE		84.564
INVESTICIJE SKUPAJ		721.529
INVESTICIJSKA INTENZIVNOST V LETU 1978		35,8 % DP
PLAN 1976-80		33,4 % DP

Struktura investicij	Plan		Sektorska struktura gospodarskih investicij			
	1978	76-80	1977	1978	Plan 76-80	
gospodarske	76,3	66,4	I. sektor	12,6	6,6	7,2
negospodarske	12,0	13,3	II. sektor	68,3	73,5	69,7
Komun. in ostale	11,7	20,3	III. sektor	19,1	19,9	23,1
	100,0	100,0	Gosp. inv.	100,0	100,0	100,0

Investicije OSKIS so v pregledu le delno upoštewane, v celoti pa jih navajamo posebej.

Komunalne in ostale investicije zajemajo samo tiste v okviru občine, delež teh investicij v planu 75-80 pa vključuje vse ne glede na vire financiranja.

Predvidevamo, da bo v letih 1977 in 1978 udeležba sredstev za reprodukcijo dosegla četrtno družbenega proizvoda. To zadošča za ca. 43 % predvidene proračunske vrednosti investicij. Glede na možnosti banke, združevanja in komercialnih kreditov sodimo, da zagotovitev sredstev v povprečju ne bo predstavljala problema, posameznim OZD pa lahko.

Omejitvena faktorja pri investiranju postajata vedno bolj prostorska

omejenost, ki jo počasno reševanje upravno administrativnih zadev ter urbanistična nedorečenost še stopnjujeta, in neusklajenost planov OZD z Družbenim planom razvoja občine Škofja Loka. Investiranje je v mnogčem preveč pravica vsakega upravjalca družbenih sredstev kot pa način reševanja strukturnih problemov.

Z Družbenim planom smo si zastavili smeri in cilje razvoja, ki se uresničujejo tudi z investicijsko politiko. Le

spoštovanje dogovorov in usmeritev pa pomeni racionalno uporabo družbenih sredstev.

Iz prikazanih struktur sledi, da je v ospredju investiranje v industrijske zmogljivosti, v veliki meri proizvodne prostore, kar zahteva prostor in vzpodbudi dodatno zaposlovanje, kar je v se-

danjem trenutku antagonizem. Ustala lila pa se je tudi praksa, da investicijski programi predstavljajo le osnovo za natejete kreditov, brez da bi se potem kdo vprašal, v kolikšni meri se uresničujejo cilji investiranja.

Tabela 4: IZDATKI ZA INVESTICIJE V GOSPODARSTVU OBČINE ŠKOFJA LOKA V OBDOBJU JANUAR – SEPTEMBER 1976 in 77.

Vir: podatki SDK

	Zneski (v tisoč din)			Struktura	
	1976	1977	Indeks	1976	1977
Skupni izdatki za investicije	189.160	270.322	143	100,0	100,0
a) Porabljeni krediti za investicije (samo podružnica Kranj LB)					
– za osnovna sredstva	53.929	78.847	146	55,4	28,5
– za obratna sredstva	43.482	84.669	195	44,6	51,8
– skupaj	97.411	163.516	168	100,0	100,0
b) Porabljena, izločena in druga sredstva	74.516	100.494	135	39,4	37,2
c) Porabljena sredstva za investicije v osnovna sredstva iz žiro računov	60.715	90.981	150	32,1	33,7

Tabela 5: TEHNIČNA STRUKTURA INVESTICIJ V PRVEM POLLETJU

Vir: podatki SDK Investicije v osnovna sredstva v SRS v obdobju januar – junij 1977)

v %

	Škofja Loka		SR Slovenija	
	1976	1977	1976	1977
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0
Gradbena dela	61,3	52,2	59,1	55,7
Oprema	21,6	37,2	31,8	32,3
Ostalo	17,1	10,6	9,1	12,0

Predvidevamo, da se struktura, dosežena v prvem polletju, ne bo bistveno spremenjala. Seveda pa je ta struktura neugodnejša od tiste, ki je predvidena s planom.

Tabela 6: **INVESTICIJE V PRVEM POLLETJU 1977
PO PODROČJIH DEJAVNOSTI**

Vir: SDK

Področje	Zneski (tisoč din)		Struktura (%)	
	SRS	Škofja Loka	SRS	Škofja Loka
Skupaj	13.003.158	165.639	100,0	100,0
Industrija in rudarstvo	4.819.166	70.576	37,1	42,6
Kmetijstvo	399.460	4	3,1	0,0
Gozdarstvo	114.082	558	0,9	0,3
Vodno gospodarstvo	21.290	30	0,2	0,0
Gradbeništvo	820.452	3.986	6,3	2,4
Promet in zveze	982.878	26.962	7,6	16,3
Trgovina	801.952	6.965	6,2	4,2
Gostinstvo in turizem	258.061	768	2,0	0,5
Obrt in osebne storitve	71.982	2.949	0,6	1,8
Stan. in kom. dejavnost	2.805.316	43.652	21,6	26,4
— stanov. izgradnja	(2.451.366)	(37.468)	(18,9)	(22,6)
Finančne in druge storitve	486.399	5.851	3,7	3,5
Izobr. in kultura	494.452	1.033	3,8	0,6
Zdravst. in soc.	492.965	1.411	3,8	0,9
DPS, SIS, DPO	434.717	894	3,3	0,5

OPOMBA: Pod investicijami v kmetijstvo in gozdarstvo niso evidentirane investicije v zasebnem sektorju, v promet in zveze pa so vključene investicije Alpetoura.

Tabela 7: **INVESTICIJE V ELEKTROGOSPODARSTVU**

Vir: Podatki Elektro Kranj in Ljubljana

Realizacija 1977		Plan 1978	
Objekt	Predrač. vrednost (tisoč din)	Objekt	Predrač. vrednost (tisoč din)
ELEKTRO LJUBLJANA			
TP Gorenja vas — hrib	899	TO Žiri — Bloki	1.280
TP Termopol	54	TP Gorenja vas — Stari del	486
		TP Srednje brdo	245
TP Malenski vrh	1.145	TP Volaka	749
TP Gorenje brdo	597	TP Ledinica	349
TP Gorenja Žetina	672	NNO Lučine	150
TP Sovra	628	TP Hotavlja	426
TP Brekovicca	200		
TP Suša	200		
NNO Žiri — stari del	50		
	<u>4.445</u>		<u>3.685</u>
ELEKTRO KRANJ			
TP Zabrajda z VN priključkom	110	TP Pošta z VN priključkom	430
TP Dražgoše pri Cerkvi z VN priključkom	160	TP Brode z DV priključkom	250
TP Forme z VN priključkom	130	RTP Železniki	5.000
TP Tomaž z VN priključkom	270	TP Golica in priključni daljnovod	260

Kablovod TP Veštersko polje – TPHE Sora	180	TP Zali log in priključni daljnovod	280
TP Stolpnice Veštersko polje s kab. priklj.	600	TP Gorenja vas Reteče in priključni daljnovod	500
TP Breznica z VN	100	TP Crngrob in priključni daljnovod	350
TP Dorfarje z VN priključkom NNO Godešič, Sv. Duh, Kres, Log, Veštersko polje, Suška cesta Dorfarje, Breznica, Dažgoše, Lubnik, Virmaše, Partizanska c., Selca, Zabrajda, Stara Loka, Tomaž	850	TP Vešter in priključni daljnovod Izg. omrežja in kabl. za nove postaje in naselja RTp Škofja Loka 110/10 (20) KV – 1. faza	250 500 13.000
Rekonstrukcija RTP Škofja Loka in provizorična montaža transformatorja 4 MVA za železnike	<u>800</u>		
	3.390		<u>20.820</u>

Tabela 8: INVESTICIJE V VODNEM GOSPODARSTVU V OBČINI
ŠKOFJA LOKA

Vir: Gradivo za 6. sejo OVS Gorenjske

Realizacija plana 1977		Predlog plana 1978	
Objekt	Predrač. vrednost (v tisoč din)	Objekt	Predrač. vrednost (v tisoč din)
A. Vodnogospodarska dela			
		– Regulacija Žabnice II. faza od Trate do ceste Kranj – Škofja Loka.	2.500
– Regulacija Žabnice I. faza od vasi Lipica do sotočja s Soro	1.642	Prednost ima območje, kjer potok tangira železniško progo Ljubljana – Kranj	
– Zavarovalna dela na Selški Sori v Selcah	1.050	– Vzdrž. dela na Selški in Poljanski Sori.	1.500
– Vzdrževalna dela na Selški in Poljanski Sori		Na obeh Sorah je potrebno izvršiti zavar. in vzdrževalna dela obstoječih objektov, predvsem pa na pragovih in talnih stopnjah	
Skupaj:			
Planirana vrednost del	3.050	Skupaj: vzdrževanje	1.500
Izvršena vrednost del do 30/9-1977	2.692	investicije	2.500
		krediti	2.500
B. Urejanje hudournikov			
– Zirovnica nad vasjo Sovra – nadaljev. sanacijskih del prenešeno v 1978		– Selščica – pritok Selške Sore v Selcih, nadaljevanje vzdrž. del	400
– Selnica nad Selcami – obnova porušenega prečnega objekta	160	– Hudournik Zirovnica – pritok Polj. Sore pri vasi Sovra – nadalj. vzdrž. del	400
Skupaj:		Skupaj	<u>800</u>
Program vzdrževanja 1977	611		
Izvršeno do 30/9-1977	160		
Ostalo za izvršitev do 31/12-1977	451		

3.5. Realizacija in zunanjetrgovinska menjava

Realizacija oz. celotni prihodek se bo v letu 1978 pridobil na tržišču v težjih pogojih kot v letu 1977, zaradi postopne dekonjunktore, v mnogo manjši meri je pričakovati tudi cenovni efekt, čeprav predvideva republiška resolucija dvig cen pri proizvajalcih za ca. 8–9% (za uskladitev razmerij v primarni delitvi). Zaradi naraščajoče konkurence in procesa povezovanja proizvajalcev s prometno sfero (trgovina), v katerem naše OZD slabo sodelujejo, bo potrebno za ohranitev obstoječega položaja storiti mnog več, napredovali pa bodo predvsem izjemno kvalitetni in relativno redki proizvajalci. Glede na pričakovano stopnjo inflacije predvidevamo povečanje realizacije v letu 1978 za petino (20–25%). Zaradi slabšega povpraševanja na domačem trgu bodo OZD bolj kot v letu 1977 prisiljene poiskati kupce v tujini, kjer pa bo situacija v letu 1978 izjemno slaba. Zaradi strukture uvoza smo prisiljeni usmerjati izvoz predvsem na razvita tržišča (Zahodna Evropa), kjer pa uspevamo le z znatno nižjimi cenami od domačih. Ta razmerja so se v letu 1977 še bistveno poslabšala. Situacija na domačem trgu in v plačilni bilanci narekuje povečanja deleža izvoza v celotni realizaciji, ki v primeru OZD iz občine Škofja Loka predstavlja le ca. 10% (izjema so predvsem Alpina, Iskra Železniki in LTH). Če smo ugotovili, da moremo v letu 1978 doseči 7% rast realnega družbenega proizvoda se bodo morale OZD prizadevati za 10% porast izvoza (SRS – 8%), kar bo glede na nizko izpolnjevanje plana izvoza v letu 1977 tudi lažje dosegljivo. Ocenjujemo, da je bilo planiranje uvoza v letu 1977 neodgovorno in da občina Šk. Loka glede na gospodarsko strukturo in doseženo stopnjo razvitosti ne more biti pasivna. Restriktivni ukrepi ekonomske politike bodo delovali v smeri omejevanja uvoza, kar lahko prizadene predvsem realizacijo načrtov modernizacije. Menimo, da objektivno ne bo mogoče realizirati uvoz večji od 30 mio \$, izvoz pa ga bo moral seveda preseči. OZD, ki poslujejo kvalitetno tudi zaradi izvozne orientacije, se bodo morale aktivno vključiti v funkcioniranje novega sistema ekonomskih odnosov s tujino, ki bo gospodarsko trdneje povezal in enakopravneje vključil v mednarodno delitev dela.

Ker podatke o gibanju izvoza in uvoza po področjih in namenu za OZD objavljamo mesečno v Biltenu, v temu dokumentu niso prisotni.

3.6. Osebna, skupna in splošna poraba

A) Osební dohodki

Gibanja OD v letih 1976 in 1977 kažejo na to, da ne temeljijo na ekonomskih zakonitostih in da je družba v obvladovanju te pomembne kategorije narodnega dohodka razmeroma malo učinkovita. Med temeljne naloge v izvajanju družbenega plana občine smo v obeh dosedanjih letih uvrstili tako gibanje OD, ki bo zaostajalo za rastjo dohodka. Udeležba OD v dohodku pa se krepi, kar je seveda povsem nasprotno. Osební dohodki naraščajo ne glede na produktivnost, ne glede na poslovno uspešnost in ne glede na merila samoupravnih sporazumov, ki OZD zavezujejo po panogah oz. dejavnostih. V letu 1977, ki je bilo v tem smislu samo nadaljevanje gibanj iz leta 1976, so se OD v povprečju povečali več kot četrtno, podatki iz Biltena so še bolj izraziti, za DP pa ob vseh mogočih prilagajanjih podatkov ne moremo trditi, da bo porasel bistveno hitreje kot za petino. Po devetih mesecih 1977 znaša masa izplačanih bruto osebnih dohodkov preko 800 mio, kar bo pomenilo 10% preseganje plana. Po gibanju povprečnih OD smo na Gorenjskem v ospredju, s čimer smo nadoknadili zaostajanje iz prejšnjih let. Kar 14 OZD je po devetih mesecih 1977 preseglo dogovorjena sredstva za OD, med njimi Niko in Tehnik. – Komunala najbolj, medtem ko se jim TOZD Jelovica – Montažni objekti kljub izgubi pridružuje.

Dokler ne bomo vzpostavili učinkovitih mehanizmov za obvladovanje gibanja OD, ki morajo biti v funkciji porasta produktivnosti, predstavlja planiranje obsega OD in seveda tudi akumulacije gibanja, ki ga pa v usmerjanju družbenega razvoja ne sme biti. Z ustreznó rešitvijo tega problema pa bo mnogo lažje tudi usmerjanje sredstev skupne porabe.

V letu 1978 bomo odnose na področju razporejanja in delitve sredstev za OD zaostriili, pri čemer opozarjamo na usmeritev v republiški resoluciji o izvajanju družbenega plana SR

Slovenije v letu 1978. Skupščina občine bo v primerih očitnega kršenja dogovorjenih norm obnašanja v skladu z Zakonom o združenem delu prisiljena zaščititi družbeno lastnino.

Glede na predviden 3–4 % porast produktivnosti, postavljamo kot gornjo mejo porasta realnih OD 3 % (republika 2 %), kar pomeni, da se ob predvidenem porastu življenjskih stroškov 14 %, povprečni OD na zaposlenega v letu 1978 ne bo smel povečati za več kot 16–17 %. Če imamo pred seboj planirano stopnjo zaposlovanja pod 3 %, potem je jasno, da se bo morala udeležba OD v dohodku zmanjšati, oz. mora OD rasti 10 % počasneje kot dohodek.

B) Skupna poraba

Naloge na področju družbenih dejavnosti v letu 1978 bodo samoupravne interesne skupnosti izvajale na osnovi samoupravnih sporazumov o temeljnih planov za obdobje 1976–1980, ki jih je združeno delo sprejelo v mesecu juniju 1977. Programi posameznih samoupravnih interesnih skupnosti so v sporazumih ovrednoteni po letih, trenutno pa še ni znanih izhodišč o revalorizaciji programov v letu 1978.

V primeru, da bodo samoupravnim interesnim skupnostim naložene dodatne naloge, sredstva za izvajanje le-teh pa še niso zagotovljena, bo združeno delo sklepalo o aneksih k že sprejetim samoupravnim sporazumom.

V letu 1978 bo združeno delo sklepalo tudi o manjkajočih sredstvih za pokritje skupnega programa občinske kulturne skupnosti za obdobje 1977 do 1980. Pri izračunavanju potrebnih sredstev za skupne naloge je prišlo do pomote in tako do manjkajočih sredstev za leto 1977 v višini 611.000,— din.

Glede na to, da ne razpolagamo s podatki o oblikovanju in porabi sredstev republiških interesnih skupnosti predpostavljamo, da se vrši financiranje teh dejavnosti normalno (skupnost pokojninskega invalidskega zavarovanja, republiška izobraževalna in raziskovalna skupnost).

Dejavnosti regionalnih skupnosti (zdravstvo in zaposlovanje) po devetih mesecih izkazuje: zdravstvo za 12 % večje izvirne dohodke, zaposlovanje pa kar za 74 % (podatki SDK – BIS obrazci), pri čemer na zdravstvo

odpade okrog 53 % vse skupne porabe. Nizek porast sredstev, ki jih združuje zdravstvena skupnost, bo verjetno komaj zadostoval za normalen obseg poslovanja v letu 1977.

Občinske interesne skupnosti kot nosilci skupne porabe, izkazujejo za 19 % večje izvirne dohodke, največji porast pa je po 9. mesecih v Kulturni skupnosti in otroškem varstvu (indeksa 141, 153). Izrazito malo pa so se povečali dohodki skupnosti socialnega skrbstva.

Skupna poraba se je 31/7 oblikovala skladno z Zakonom o začasnem financiranju, od 1/8 dalje pa se je redno financirala po Samoupravnih sporazumih o temeljnih planov. Okrog 90 % dohodkov interesnih skupnosti kot nosilcev izvira iz OD, ki pa so v masi narasli tako, da je bilo potrebno v sporazumih korigirati skupno prispevno stopnjo s 30,91 do 31/7 na 28,11 od 1/8 dalje. To znižanje naj bi pripomoglo k razbremenitvi gospodarstva v smislu njegove akumulativne sposobnosti, kar se ni zgodilo in k temu, da se ob koncu leta ne formirajo presežki nad programiranimi sredstvi. V kolikor se kljub temu bodo, bodo SIS pokrile z njimi morebitne izgube iz objektivnih razlogov, ostale pa prenesle v naslednje leto. V novembru mesecu je skupščina občine Škofja Loka sprejela Dopolnitev družbenega plana razvoja občine do leta 1980 za družbene dejavnosti, kjer so opredeljene razvojne naloge posameznih nosilcev družbenih dejavnosti in tudi potrebna sredstva, ki se zagotavljajo s samoupravnimi sporazumi.

Iz dogovorjenih usmeritev sledi, da skupna poraba občinskih in regijskih interesnih skupnosti v letu 1978 ne bo preseгла 11,58 % predvidenega družbenega proizvoda. Ker je skoraj tak delež predviden tudi v letu 1977, lahko zaključimo, da bodo sredstva skupne porabe rasla skladno z rastjo družbenega proizvoda. Opozarjamo tudi na planirano strukturo, ki jo bodo interesne skupnosti morale upoštevati, iz tega pa izhajajo stopnje rasti sredstev posameznih interesnih skupnosti. Programi SIS bodo v letu 1978 realizirali v skladu z aneksi k samoupravnim sporazumom ob istih virih financiranja.

REALIZACIJA PLANA DOHODKOV OBČINSKIH INTERESNIH SKUPNOSTI (000 din)

(Skupna poraba v občini)

	Plan dohodkov 77	Realizacija 1977	% doseg. plana	Realizacija 1976	Indeks 1977/1976
Otroško varstvo	6.848	7.878	115,0	4.985	158,0
Izobraževanje	56.855	60.205	105,9	48.216	124,9
Kultura	8.752	9.799	112,0	8.051	121,7
Telesna kultura	4.293	4.443	103,5	3.957	112,3
Socialno skrbstvo	7.073	7.477	105,7	6.056	123,5
Skupaj	83.821	89.802	107,1	71.265	126,0

V letu 1977 so se sredstva občinske skupne porabe gibala skladno z usmeritvami plana, ker so porasla v skladu z nominalnim družbenim proizvodom. Realizacija plana dohodkov je ustvarila za 7 % presežkov. Sredstev, ki se zberejo v občini in porabijo v republiki, v tabeli ne prikazujemo.

C) Splošna poraba – proračun

Resolucija o izvajanju družbenega plana SR Slovenije in osnovne politike uresničevanja družbenega plana SR Slovenije in osnove politike uresničevanja družbenega plana razvoja občine Škofja Loka za obdobje 1976–1980 v letu 1977 določa počasnejšo rast sredstev za zadovoljevanje osebnih, skupnih in splošnih potreb od rasti družbenega proizvoda družbenega sektorja. Rast splošne porabe pa opredeljuje še posebej s tem, da bodo sredstva za zadovoljevanje splošnih potreb v okviru občinskega proračuna rasla počasneje od rasti doseženega dohodka.

Splošno porabo je treba postaviti v okviru kot so z ustavo in zakoni opredeljene naloge in pristojnosti družbenopolitičnih skupnosti. To pomeni, da naj splošna poraba v letu 1978 zajema celotna sredstva za delovanje funkcij družbenopolitične skupnosti. Pri tem pa zaključiti razmejitev med splošno in skupno porabo v skladu z načeli ustave.

Po že navedenih ustavnih zakonskih določilih in opredelitvah se sredstva splošne porabe občine uporabljajo za financiranje organov občine in za financiranje drugih splošnih družbenih

potreb, določenih z zakonom, statutom občine ali odlokom občinske skupščine.

Glede na obstoječe gospodarske razmere in prizadevanja za stabilizacijo v občini, je na vseh področjih splošne porabe treba zagotoviti čimbolj racionalno uporabo družbenih sredstev. Posebej pomembna je nenehna zaostritev neposredne odgovornosti vseh nosilcev splošne porabe, da ta poraba ne presega dogovorjene okvire nujnih potreb.

Občinski proračun bo v letu 1978 zajemal prometne davke, davke od prebivalstva, upravne, komunalne in sodne takse in vse ostale dohodke, ki jih občina zbira za delovanje funkcije družbenopolitične skupnosti.

Izhajajoč iz ustavnih določil in zakona o združenem delu ter dejstva, da področje skupne in splošne porabe še ni zakonsko in samoupravno usklajeno in dogovorjeno, bo občinska skupščina sprejela odlok o začasnem financiranju proračunske porabe za prve tri mesece; tako se proračun začasno oblikuje na osnovi proračuna za leto 1977 in omogoči mesečno 1/12 porabe.

PRORAČUNSKA PORABA OBČINE ŠKOFJA LOKA:

	1976	1977	1978 (predvid)
v 000 din	32.177	35.981	48.930
Delež v DP	1,99 %	1,82 %	2,43 %

Povečanje proračunskih dohodkov skupaj z novim davkom od osebnega dohodka napram letu 1977 bi bilo 31 %, brez tega davka pa le 14 %.

Stanje prostorskih in drugih pogojev za delo organov, financiranih iz proračuna narekuje, da že v letu 1978 pristopimo k izvajanju programa investicijskih vlaganj v graditev objektov v letu 1978 do 1982 za potrebe skupščinskih organov (sejne dvorane, Postaje milice Žiri, upravna zgradba). Skupščina občine bo v ta namen sprejela poseben odlok.

Problematika bo obširneje prikazana v okviru sprejemanja občinskega proračuna.

4. Razvoj primarnega sektorja, obrti in turizma

4.1. Program razvoja kmetijstva za leto 1978 (KZS)

Leto 1978 pomeni drugo leto uresničevanja družbenega plana razvoja kmetijstva v občini Skofja Loka 1976 do 1980. Dosedanji rezultati, ki so bili doseženi z realizacijo plana, že potrjujejo pravilnost srednjeročne usmeritve.

Na področju zemljiške in prostorske dejavnosti bo KZS tudi v letu 1978 nadaljevala **akcijo izvajanja agromelioracij**. Po oceni je v letu 1977 izboljšanih preko 50 ha zemljišč. Za leto 1978 planiramo izvedbo del na površini 70 ha. Vrednost del bo znašala 3.500.000 din. KZS bo k izvedbi del prispevala 1.500.000 din, preostala sredstva pa bodo zagotovili lastniki zemljišč iz lastnih in kreditnih virov. Več naporov bo KZS vložila v to, da bi agromelioracije izvajali na večjih kompleksih ob istočasnem izvajanju drugih agrarnoureditvenih operacijah s ciljem zaokroževanja gospodarskih enot. Za izvajanje hidromelioracij na področju žirov ni pogojev, dokler ne bo reguliran tok reke Sore. KZS si bo prizadevala, da bodo regulacijo Sore vključile v svoj program pristojne skupnosti in organizacije (vodna, komunalna).

KZS bo podprla tudi vse tiste akcije na področju **urejanja zemljišč**, ki jih bodo začele gospodarske organizacije.

Več aktivnosti planiramo v letu 1978 tudi na področju **prometa s kmetijskimi zemljišči**. Predvsem na po-

dročjih, ki bodo namenjena za kmetijstvo in bodo osnova za združevanje in prostorsko ureditvene operacije.

Obstoječi vir za izvajanje nalog na področju **zemljiške in prostorske dejavnosti KZS** je prispevek zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč. Za zagotovitev potrebnih sredstev za izvedbo programa bo potrebno prispevek povečati za 50 % že na začetku leta 1978.

Na področju **pospeševanja kmetijstva** bo KZS v letu 1978 nadaljevala vse začete pospeševalne ukrepe, ki so imeli pozitivne rezultate.

Eden od osnovnih ciljev pospeševanja kmetijstva je tudi večja **tržna proizvodnja**. To je sicer po posameznih letih deloma odvisno tudi od letine in gibanj na trgu, vendar je tendenca gibanja pri glavnih kmetijskih pridelkih pozitivna. V prihodnjem letu bodo gospodarske organizacije odkupile za 4 % več goveda, za 8 % več mleka in enako količino krompirja. Planirani odkup se bo gibal v smereh, začrtanih v naših usmeritvah.

Ljubljanske mlekarne, TOZD Posestvo in tovarna močnih krmil predvideva investicije v nakup zemljišč in strojev za kmetijsko proizvodnjo.

Kmetijska zadruga Skofja Loka pa za pripravo gradnje trgovine z reprodukcijskim materialom in kmetijskimi stroji ter urejanje zbiralnic mleka.

Pri **investicijah kooperantov** so zajete le tiste, ki bodo v okviru bančno-kreditnega projekta. Celotni obseg investicij bi lahko ocenili na 35 milijonov dinarjev, za kar bodo kooperanti potrebovali približno **15 milijonov dinarjev investicijskih kreditov**.

Organiziranje in delo pospeševalne službe bo potekalo po srednjeročnem programu. Poseben poudarek bo na izobraževanju vseh struktur kmetijskih prebivalcev (gospodarji, kmečke žene, mladi zadržniki).

Za potrebe pospeševanja je v letu 1977 po planu porabljenih 4.290.000 din. Za leto 1978 pa bo za nadaljevanje začetnega dela potrebno 4.873.000 din ali 13,6 % več kot leta 1977. Sredstva za pospeševanje kmetijstva so zagotovljena le v manjši meri. Tako je zagotovljenih le 1.350.000 din (od tega 750.000 din iz sredstev DIS-a in 592.000 din po dogovoru o sofinanciranju pospeševalne službe).

Nezagotovljenih pa je še 3.515.000 din potrebnih sredstev. Napore vseh

organov in organizacij, ki so zainteresirani za razvoj kmetijstva, bo potrebno usmeriti v zagotovitev potrebnih sredstev, ki bodo zagotovila izvajanje programa. V kmetijstvu ne moremo mimo dejstva, da je zaradi narave proizvodnje potrebno kontinuirano delo in da imajo kratkoročni odkloni dolgoročne posledice. Zagotovitev sredstev predstavlja konkretno nalogo kmetijskih OZD, KZS in ISSO.

Poleg nalog na proizvodnem področju kmetijstva, bodo deležne vse pozornosti tudi naloge na neproizvodnem področju. Za izvedbo nalog na področju uporabe prostora in pa zagotavljanju socialne varnosti kmetov bo potrebno še trdnejše sodelovanje s krajevnimi in drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi.

4.2. Obrt

Po novi enotni zvezni klasifikaciji dejavnosti, ki je pričela veljati z letom 1977, je v občini pod dejavnost: »obrt in osebne storitve« registriranih samo še 6 organizacij združenega dela s 410 zaposlenimi. Pred tem jih je bilo pod navedeno dejavnostjo registriranih 16. Razen združitve Orodnega kovaštva Poljane s Komunalnim servisom Gorenja vas se število in dejavnost teh organizacij ni spremenila. Vendar so po omenjeni klasifikaciji prešle v industrijo ali gradbeništvo.

Zasebno obrt opravlja 287 samostojnih obrtnikov (178 obrtnikov, 40 gostincev in 69 avtoprevoznikov), ki imajo skupaj 152 zaposlenih delavcev. Obrtno dejavnost kot postranski poklic ima prijavljenih 205 občanov.

Za leto 1977 je značilen porast števila obrtnih delavnic, saj je v tem obdobju prenehalo s delom le 10 obrtnikov (smrt, upokojitve, zaposlitev), **ustanovljenih pa je bilo 25 novih obratovalnic, od tega 17 uslužnostnih.** Opravljanje dejavnosti kot postranski poklic je prijavilo 23 občanov (od tega je 16 uslužnostnih), 15 občanov je dejavnost odjavilo. Pri tem je vzpodbudna ugotovitev, da je **7 oseb iz postranske prešlo v redno obrt.**

Navedeni porast števila obratovalnic šele kaže, da se izvajajo določila Družbenega dogovora o pospeševanju malega gospodarstva in da je zlasti uslužnostna obrt v razvojni politiki deležna pozornosti in podpore.

V letu 1977 je poslovna enota LB odobrila 12 obratovalnicam za din 1.586.300,— investicijskih kreditov za ureditev poslovnih prostorov in nakup delovnih naprav ter opreme in trem obratovalcem za 310.000,— kratkoročnih kreditov za obratna sredstva.

Razvoja obrti pa si ni mogoče zamašljati brez ustreznih objektov za poslovne prostore. Dosedaj ni bila sprejeta zazidava projektirane obrtne cone na Grencu, v novih stanovanjskih naseljih pa tudi še ni razpolago ustreznih prostorov za uslužnostne in servisne delavnice, katerih pomanjkanje je nasploh čutiti v vsej občini.

Za učinkovitejše uresničevanje družbenega plana glede razvoja obrti bo skupščina občine skladno z dogovorom o pospeševanju razvoja malega gospodarstva sprejela program razvoja malega gospodarstva in ukrepe za njegovo izvajanje.

V okviru tega programa, ki bo temeljil predvsem na hitrejšem razvoju uslužnostnih obrtnih dejavnosti in na tesnejši kooperacijski povezavi obratovalnic z organizacijami združenega dela za opravljanje dejavnosti na industrijski način, bo treba še bolj kot doslej skrbeti za:

a) dodeljevanje ustreznih lokacij za objekte, kjer se bo opravljala obrtna dejavnost,

b) odobranje investicijskih kreditov predvsem za povečanje kapacitet storilnih dejavnosti,

c) vodenje še ustrežnejše davčne politike do deficitarnih dejavnosti.

d) tesnejše sodelovanje s krajevnimi skupnostmi pri reševanju problemov, ki se nanašajo na razvoj obrti in pokrivanje vsakodnevnih potreb občanov po storitvah,

e) poostren nadzor nad nelegalno obrtno dejavnostjo, pri čemer je storiti vse, da se občani, ki jo opravljajo, vključujejo v redno obrt.

Posebno mesto pri tem bo zavzelo tudi v letu 1976 ustanovljeno združenje samostojnih obrtnikov, ki naj aktivno sodelujejo pri sestavljanju programa razvoja malega gospodarstva, pri izvajanju ukrepov za uresničevanje tega programa in pri vseh akcijah za pospeševanje obrtne dejavnosti.

4.3. Kmečki turizem

Na področju izobraževanja in strokovnega usposabljanja prebivalstva je

pospeševalna služba za kmečki turizem pri KZ Škofja Loka izvedla vrsto akcij; med drugim je bil v začetku leta organiziran prvi del turistično gostinskega tečaja za žene iz žirovskega področja. Do konca leta bomo realizirali še drugi del.

— izvedena je bila serija predavanj z naslovom: »Adaptacija in novogradnja kmečkih domov«. Predavatelj je bil doc. Dušan Moškon iz FAGG Ljubljana.

— Vprašanju okolja v širšem smislu besede je pospeševalna služba posvečala posebno skrb. V zaključni fazi je akcija za pridobitev primernih projektov za kmečke hiše, ki bi bile prirejene tudi za potrebe kmečkega turizma.

— Da bi dobili natančno sliko o trenutnem stanju ponudbe in povpraševanja na področju kmečkega turizma, je pospeševalna služba izdelala popisne pole za kmetije, ki se ukvarjajo s kmečkim turizmom in popis tudi izvedla, ter ankete za goste na turističnih kmetijah.

— Organizirano je bilo prvo srečanje vseh tistih kmečkih gospodarjev in gospodinj, ki se na to dejavnost pripravljajo. Srečanje je izredno uspelo in izrečena je bila želja, da bi bilo vsako leto, morda na kmetiji, ki se vključuje v turistično dejavnost.

— Posebna skrb je bila namenjena v okviru celotne pospeševalne službe izobraževanju kmečkih žena. Pospeševalec se je udeležil skoraj vseh ekskurzij, ki so bile organizirane v okviru aktivov kmečkih žena in ob sodelovanju z ostalimi mentorji vključeval v program ekskurzij tudi kmečki turizem. Prav tako je bila posvečena vsa pozornost vsem tistim ekskurzijam in delegacijam, ki so prihajale na škofjeloško področje in se želele seznaniti s problematiko kmečkega turizma.

— V letu 1977 se je nadaljevalo s proučevanjem terena in vrednotenjem prostora za potrebe kmečkega turizma. S pomočjo ljubljanske univerze, oddelka za geografijo na filozofski fakulteti je bila pod mentorstvom prof. dr. Marjana Žagarja in pod vodstvom pospeševalca za kmečki turizem izvedena raziskovalna naloga na področju vasi pod Ratitovcem.

— V letu 1977 je bilo izdelanih 10 turističnih investicijsko usmeritvenih programov. Skupna predračunska vrednost projektov znaša 4.520.000,— din.

od česar odpade na družbena sredstva (kredit) 1.150.000,— din.

— Pospeševalna služba skrbi tudi za popularizacijo kmečkega turizma. Objavljenih je bilo več članov o kmečkem turizmu v naših časopisih, reportaž na TV, izvedena je bila živa radijska oddaja neposredno iz škofjeloških hribov.

— Pospeševalec aktivno sodeluje z ustreznimi občinskimi in republiškimi organi in inštitucijami in je aktiven član odbora za kmečki turizem pri Zadrudni zvezi Slovenije.

Predviden razvoj akcij na področju kmečkega turizma v letu 1978

— Na področju izobraževanja se bo v letu 1978 nadaljevalo z izobraževalnim procesom. Organiziran bo tečaj za gospodinje, ki se ukvarjajo s kmečkim turizmom, splošna informativna predavanja o pomenu turizma in posebej kmečkega turizma, strokovne ekskurzije zainteresiranih v kraje, kjer je kmečki turizem že ravit, tako v Sloveniji, poseben poudarek pri tem pa bo imelo naše zamejstvo.

— Na podlagi zbrane dokumentacije bodo v letu 1978 izdelani investicijsko usmeritveni turistični programi za nadaljnjih 10 kmetij.

— V sodelovanju s Kmetijsko zemljiško skupnostjo se bo v letu 1978 nadaljevalo z akcijo za pridobitev ustreznih načrtov za kmečke hiše.

— Izdelana bo študija o metodologiji valorizacije posestva za potrebe kmečkega turizma na primeru škofjeloške občine.

— Strokovno spremljanje kmetij v vseh fazah uvajanja dopolnilne turistične dejavnosti.

5. Dejavnosti skupnega pomena

5.1. PTT (investicije)

V letu 1977 so na območju občine Škofja Loka končane naslednje začete investicije v PTT omrežje:

1. Izdelava zazidalnega načrta za pošto Žiri (v vrednosti 510.000,—; zemljišče je že odkupljeno).

2. Razširitev VATC Škofja Loka za 1000 priključkov in uvedba MFC signalizacije v vrednosti 2.286.590,— din; montažna dela potekajo po pogodbi in bodo končana v I. tromesečju leta 1978.

3. Nabava opreme za novo avtomatsko telefonsko centralo Žiri za 400

priključkov v vrednosti 2.130.000.—dinarjev; dobava opreme poteka po pogodbi in bo dobavljena do 30/6-1978.

4. Razširitev avtomatske telefonske centrale Sovodenj za 60 priključkov v vrednosti 150.660.—din; oprema prihaja po pogodbi in je dobavljena do konca leta 1977.

5. Nabava VF opreme za relacijo Škofja Loka—Železniki v vrednosti 867.356.—din; oprema bo nabavljena do avgusta 1978.

Za leto 1978 so predvidene naslednje investicije, ki jih predvideva tudi dolgoročni program razvoja telefonije, pošte in telegrafa:

1. Montaža ATC Sovodenj — 60 priključkov v vrednosti 22.400.—din

2. Montaža VF sistemov na relaciji Škofja Loka—Železniki v vrednosti 100.000.—din.

Gradnja stavbe za pošto in ATC Žiri je izpadla iz plana 1977 in 1978, ker zemljišče, ki je v ta namen kupljeno v Zireh, **še ni urbanistično urejeno in se zato ne more pridobiti lokacijske dokumentacije.**

Ker ne bo prostorov, kamor bi lahko montirali novo avtomatsko telefonsko centralo za 400 priključkov, bo izpadla iz plana tudi montaža ATC, čeprav oprema za to centralo že prihaja in bo po pogodbi dobavljena do konca junija 1978. Centrala bo montirana na področju TOZD Jesenice, kjer so na razpolago ustrezni prostori.

Druga težava pri izpolnjevanju srednjeročnega programa razvoja pa je nastopila zaradi neizpolnjenega vira financiranja s strani SIS in zato ne bodo realizirane vse predvidene krajevne telefonske mreže.

5.2. Vodno gospodarstvo

Izvajanje vodnogospodarskih del je potekalo v glavnem skladno po sprejetem programu.

Terminska odstopanja pri izvajanju vodnogospodarskih in hudourniških del Območne vodne skupnosti Gorenjske v letu 1977 so bila v posameznih primerih potrebna zaradi vremenskih neprilik in pogojev, zaradi pomanjkanja cementa, v posameznih primerih pa tudi zaradi nepravčasno izdelane gradbeno-tehnične dokumentacije.

Za vodnogospodarska dela je bilo na Gorenjskem predvidenih 16.550 tisoč dinarjev, do 30/9-1977 pa je bilo realizi-

ranih 84 %. V občini Škofja Loka pa je % realizacije 88 %.

Skupni znesek razpoložljivih sredstev za hudourniška vzdrževalna dela in javno službo na območju OVS Gorenjske znaša 8.963.814 din. Od tega je bilo do 30/9-1977 realizirano 56 %, na območju naše občine pa le 26 %. Operativna dela v hudourniku Selnica nad Selcami so bila končana do 15/10-1977. Pri nadaljevanju sanacijskih del v hudourniku Žirovnica nad vasjo Sovra so pričeli s pripravljalnimi deli in bodo dela zaključena v celoti do konca leta. Drobna tekoča vzdrževalna dela v hudournikih na območju celotne OVS so v celoti izvršena v predvidenem znesku. Podrobneje je izvajanje programa razvidno iz tabele 8.

Za leto 1978 je območna vodna skupnost osvojila začasni finančni načrt, ki predpostavlja 16 % povečanje vodnega prispevka in med drugim tudi bančni kredit v višini 5 milijonov din, s katerim bi pospešili dela na regulaciji Žabnice in Rečice, večja finančna sredstva pa se zagotavlja tudi za izdelavo gradbeno tehnične dokumentacije in študij, ker je izdelava teh dokumentov v občutnem zaostanku. Ta načrt predvideva skupno 61,5 milijona dinarjev sredstev območne vodne skupnosti na Gorenjskem, ki jih razporeja po naslednjih glavnih skupinah:

1. Vzdrževanje objektov, sistemov in vodotokov	16,2 mio din
2. Združena sredstva pri Zvezi vodnih skupnosti Slovenije	16,1 mio din
3. Združena in prenešana sredstva za investicije na vodotokih	10,0 mio din
4. Vzdrževanje hudournikov	9,0 mio din
5. Krediti za čistilne naprave in zbiralnike itd.	4,3 mio din

V tabeli 8 je prikazan predlog, kako bo pri teh delih udeležena v letu 1978 občina Škofja Loka. Kot izvajalca del sta predvidena Vodnogospodarsko podjetje Kranj in podjetje za urejanje hudournikov Ljubljana.

5.3. Ceste

V letu 1977 je Cestno podjetje Kranj izvajalo dela na naslednjih objektih:

Objekt	Investitor	Vrednost objekta (din)
1. Parkirišče Dražgoše	RSC	600.000
2. Cesta Podrošt – Sorica	RSC	9.400.000
3. Cesta Trebija – Sovodenj	RSC	9.600.000
4. Cesta Puštal – Sora	OSKIS	2.060.231
5. Krajevne poti v Lipici	KS Lipica	360.000
6. Parkirišče v Lipici	KS Šk. Loka	450.000
7. Kmet. pot Podlubnik	Lokainvest	240.418
8. Zavar. brežin na cesti II/314 v km 37.5	RSC	145.534
9. Podporni zid inprelož. struge Selsčice na cesti II/314 v km. 36.8	RSC	576.066
10. Zavar. brežin na cesti II/314 v km 35.6	RSC	426.951
11. Zavarov. brežin z zidom na c. II/314 v km 37.0	RSC	232.480
12. Zavar. proti snežnim plazovom na c. II/321 c	RSC	103.000
13. Izgradnja zidu na c. II/321 d v km 0.100	RSC	552.836
14. Sanac. usada na c. II/321 d v km 0.900	RSC	297.600
15. Sanac. usadov na c. II/321 d v km 0.7, 1.060 in 2.500	RSC	695.000
Skupaj:		25.740.116

V okviru pregleda komunalnih in ostalih investicij ter predloga OSKIS po KS so navedene najpomembnejše akcije občinskega značaja. Modernizacija in rekonstrukcija regionalnih cest bo v letu 1978 potekala skladno s programom cestnega posojila (Trebija – Žiri – Logatec) s tem, da se bodo sredstva, zbrana nad obveznim delom, uporabila za podvoz Godešič, pripravo dokumentacije in sofinanciranje načrtov ter asfaltiranje skozi Lučine.

5.4. Komunalna

A. SGP Tehnik – TOZD Komunalne dejavnosti je v letu 1977 vzdrževal komunalne naprave in bil nosilec investicijske izgradnje po programu srednjeročnega razvoja primarnega vodovoda in kanalizacije, ki ga je skupščina občine obravnavala na eni preteklih sej. Realizacija tega programa bo usmerjala dejavnost TOZD tudi v letu 1978.

Vrednost opravljenih in predvidoma končanih investicijskih del v letu 1977:

v tisoč din	Predračunska vrednost	Realizacija do 30/9-1977	Realizacija do 31/12-1977
– Gradnja deponije smeti in odpadkov Draga	1.260	1.260	1.260
– Gradnja primarnih kanalov in centralne ČN Železniki	10.276	5.760	9.276
– Gradnja loškega vodovoda II. etapa	20.313	507	2.445
– Gradnja kanalizacije II. etapa	12.558	580	3.925
Skupaj	44.407	8.097	16.896
– Osnovna sredstva TOZD	2.526	1.774	2.526
	46.933	9.871	19.422

Planirane investicije za leto 1978:

- Gradnja II. etape kanalizacije Šk. Loka	20,638.435
- Gradnja II. etape vodovoda Šk. Loka	18,287.745
- Gradnja kanalizacije in ČN Žiri	9,557.000
- Osnovna sredstva - investicije TOZD	3,000.000
Skupaj za leto 1978	51,483.180

Na osnovi dogovorjenih kriterijev za kreditiranje gradnje komunalnih naprav, lastna sredstva, sredstva SSS, KS, OSKIS iz PUMZ, OVS Gorenjske, združenih sredstev itd., je predvidoma zagotovljenih 36,500.000 din, in sicer:

Kredit za LB	za leto 1977	16.000
	za leto 1978	16.000
OSKIS	za leto 1978	3.400
KS Žiri	za leto 1978	2.500
OVS Gorenjske		2.000
Ostalo (AM, takse, združena sredstva za invest.)		4.000
Skupaj:		43.900

B. Občinska samoupravna komunalna interesna skupnost

V letu 1977 je bilo po oceni zbranih in porabljenih v okviru OSKIS okrog 8 mio din sredstev za vzdrževanje objektov komunalnega značaja po krajevnih skupnostih in redno delovanje skupnosti ca. 5 mio din sredstev za soudeležbo pri investicijah KS. V KS, ki

so uvedle prispevek za uporabo mestnega zemljišča, so za komunalne investicije lahko uporabili še 7,3 mio din teh sredstev.

Iz finančnega plana OSKIS sledi, da bo v letu 1978 investicijskih sredstev okrog 16 mio din, ki se seveda povečajo za samopriskevke in kredite ter zmanjšajo za stare obveznosti.

V celoti je priložen plan investicij, ki so jih predlagale KS za leto 1978 in prioritetni red soudeležbe OSKIS, ker o krajevnih skupnostih podrobneje ne govorimo. Za vzdrževanje cest in komunalnih objektov bo OSKIS v letu 1978 razporedila ca. 6,2 mio din.

OSKIS ocenjuje, da je plan investicij v prioritetenem redu v letu 1977 izpolnjen in da so celokupne investicije v rekonstrukcijo cest, asfaltiranje, javno razsvetljavo, mostove itd. presegle 25 mio din, pri čemer je zbrano s samopriskevki nad 6 mio din. Glede na izkazane potrebe po KS bi morale komunalne investicije znašati v letu 1978 najmanj 65 mio din, ocenjujemo pa, da bodo s krediti vred komaj presegle 30 mio din. Zato je toliko bolj potreben selektiven pristop na osnovi objektivno dogovorjenih prioritet in družbenega plana razvoja občine. Investicijska vlaganja v komunalno dejavnost in opremljenost pa bosta kot v letu 1977 tudi v letu 1978 pomembno nosila Tehnik - TOZD Komunala, o dejavnosti katerega smo že pisali, ter Lokainvest kot izvajalec pridobivanja in urejanja stavbnega zemljišča, za kar bo predvidoma porabljeno ca. 15 mio din.

PLAN INVESTICIJ, KI SO JIH PREDLAGALE KRAJEVNE SKUPNOSTI
ZA LETO 1978

tisoč din

KS	Objekt	Predrač. vrednost	Viri financiranja					OSKIS
			Samoprisp. UMZ	Soudeležba OZD in SIS	Krediti	Sredstva KS		
Bukovica	Javna razsvetljava Bukovica	58	43,4	—	—	—	—	14,6
Davča	Rekonstrukcija ceste — III. etapa	250	90	40	—	—	—	120
Dražgoše	Asfalt. vaških poti in parkirišča	77,5	24,5	5	37	—	—	11
Godešič	Avbotusna čakalnica (brunar.)	8	3	—	—	2	—	3
Godešič	Asfaltiranje vaških poti	175	128,5	—	—	—	1,2	45,3
Godešič	Javna razsvetljava	60	45,6	—	—	—	—	14,4
Godešič	Obn. mostu Trški graben	65	34	—	—	—	1,3	29,7
Lenart — Luša	Most Sp. Luša — Rantovše	76	26	20	—	10	—	20
Lenart — Luša	Rekonstrukcija mostu Pstote	25	15	—	—	5	—	5
Lučine	Avtobusno postajališče	22	8	—	—	—	—	9
Lučine	Javna razsvetljava	25	10	—	—	—	—	15
Lučine	Vodovodno zajetje in zamen. cevi	25	10	—	—	—	—	15
Lučine	Elektro investicije iz 1975	70	39	—	—	—	—	31
Log	Most na Visokem	4,750	750	500	3,000	—	—	(69)
Poljane	Asf. ceste Krajci — Delnice	1,410	821	81	400	—	—	500
Poljane	Asf. ceste Pekale — Drn. mlin	1,647	911	170	400	—	—	108
Retče	Asf. krajevnih poti	790	310	30	200	100	—	166
Sorica	Parkirišče Soriška planina	1,632	300	1,182	—	—	—	150
Sovodenj	Cesta Podsopnica in peskokop	150	90	40	—	—	—	20
Sv. Duh	Asf. ceste Gorajte do Mrzlega pot.	540	278	—	—	—	75	187
Skofja Loka	Asf. ceste Puštal — Hrastnica, postajališče	4,780	1,700	1,280	1,300	—	—	500
Trebija	Cesta Topličar — Svislar in most	920	780	20	—	—	—	120
Trebija	Cesta Fužine — Kranjsko brdo	220	110	10	—	—	—	100
Železniki	Rekonstrukcija ceste Železniki	10,000	750	3,250	5,500	—	—	500
Železniki	Priprava za asf. Ojstri v h	2,600	400	—	2,000	—	—	200
Gorenja vas	Cesta Kopačnica — Leskovic	200	120	—	—	—	—	80
Skupaj		30,550,5	7,787	6,633	12,837	194,5	—	3,099

PRIORITETNI RED SOUDELEŽBE OSKIS ZA KS V LETU 1978

Vrstni red	Investicijski objekt (KS)
1.	Soriška planina – parkirišče
2.	Ceste KS Železniki
3.	Asfaltiranje ceste Puštal – Hrastnica (Skofja Loka)
4.	Rekonstrukcija ceste, peskokop (Sovodenj)
5.	Most na Visokem (Log)
6.	Asf. ceste Pekale – Drn. mlin (Poljane)
7.	Asf. ceste Krajci–Delnice (Poljane)
8.	Rekonstrukcija ceste Davča
9.	Rekonstrukcija ceste Topličar – Svislar in nov most (Trebija)
10.	Asfaltiranje krajevnih poti (Godešič)
11.	Asfaltiranje ceste (Sv. Duh)
12.	Asfaltiranje poti in parkirišča (Dražgoše)
13.	Asfaltiranje krajevnih poti (Reteče)
14.	Javna razsvetljava (Godešič)
15.	Rekonstrukcija ceste Kopačnica – Leskoviča (Gorenja vas)
16.	Rekonstr. ceste Fužine – Kranjsko Brdo (Trebija)
17.	Obnova mostu Traški graben (Godešič)
18.	Rekonstrukcija mostu Pstote (Lenart – Luša)
19.	Javna razsvetljava (Bukovica)
20.	Most Sp. Luša – Rantovše (Lenart – Luša)
21.	Avtobusna čakalnica (Dražgoše)
22.	Avtobusna postaja (Lučine)
23.	Priprava za asf. ceste Ojstri vrh (Železniki)
24.	Javna razsvetljava (Lučine)

6 ANALIZA IN PROGRAM DELA SIS DRUŽBENIH DEJAVNOSTI

6.1. Skupnost otroškega varstva

V redno varstvo v jaslih in vrtcih je bilo leta 1977 v 37 oddelkih vključeno 800 otrok. V dodatni vzgojni program je bilo doslej zajetih 133 otrok v krajevnih skupnostih oz. krajih, kjer ne delujejo VVZ. Družinskega varstva ni bilo mogoče organizirati, ker ni prijav za razpisano mesto varuhinj.

Program zdravstvenega varstva predšolskih otrok je bil v letu 1977 izpolnjen tako:

– zdravniško pregledanih je bilo 456 varovancev v vrtcih,
– v mentalno higienskem disperzerju je bilo za predšolske otroke opravljenih 957 storitev,
– na zdravstvenem letovanju je bilo 47 predšolskih otrok.

Iz investicijskega programa sta bili urejeni dve igrišči pri VVZ in dopoljena oprema. Gradnja vrtca v Podlubniku bi se morala pričeti julija. Zaradi kompleksnega reševanja rekreacijske in šolske cone v Podlubniku so priprave v zaostanku. Izvršene so nekatere priprave za novogradnje na Godešiču, v Poljanah in v Selcih.

Program za leto 1978:

V letu 1978 bo zgrajen objekt vrtca v Podlubniku in bo odprt v septembru. Po potrebi bi lahko sprejel do 240 otrok. Predračun za objekt, opremo, priključke, zemljišče in druge obveznosti znaša 16,5 mio din.

Manjša investicijska sredstva bodo potrebna za ureditev zunanjih prostorov za potrebe jasli.

Nadaljevale se bodo predpriprave za novogradnjo vrtcev na Godešiču, v Selcih in v Poljanah. V VVZ bo delovalo petnajst oddelkov več kot v letu 1977. Skupnost bo s finančnimi sredstvi omogočila vzgojnovarstveno delo v tistih krajevnih skupnostih in krajih, kjer ni vrtcev (potujoči vrtci). Preko zdravstvenega doma in drugih SIS se bo skrbelo za zdravstveno varstvo otrok v vrtcih, za vzgojno svetovanje predšolskih otrok in za letovanje.

Reševanje problema varstva otrok bomo morali pospešiti, ker je izredno pereče. V ta namen bo potrebno tesnejše sodelovanje med skupnostjo in OZD.

6.2. Občinska izobraževalna skupnost

Izvajanje enotnega programa, ki zajema razen pouka v podaljšanem bivanju in celodnevni šoli le zakonsko opredeljene oblike osnovnošolskega izobraževanja, poteka v načrtovanem obsegu.

To pomeni:

Oblika	Š. l. 1976/77		Š. l. 1977/78		Povečanje	
	oddelkov	učencev	oddelkov	učencev	oddelkov	učencev
Osnovne šole	171	4.718	171	4.667	0	-51
Posebna OŠ	9	89	9	72	0	-17
Podaljšano bivanje	13	346	15	413	2	67
Celodnevna šola	2	31	2	41	0	10

OIS zagotavlja 100 % pokrivanje amortizacije nepremičnin, opreme in učil, pri čemer se 75 % amortizacije nepremičnin združuje. Ta sredstva so bila uporabljena za:

- plačilo električnih priključkov na podružnični šoli Sovodenj
- nakup dodatne opreme kuhinje na OŠ v Zireh
- napeljavo centralnega ogrevanja na PŠ Reteče
- popravilo strehe na PŠ Lenart
- pripravo dokumentacije za adaptacijo PŠ Poljane
- adaptacijo PŠ Dražgoše za potrebe celodnevnega pouka

Poleg tega OIS zagotavlja tudi sredstva za brezplačen prevoz učencev, ki so od šole oddaljeni več kot 4 km (v letu 1977 so bile odprte štiri nove proge za prevoz učencev), sredstva za štipendiranje za pedagoške poklice in za osnovnošolsko izobraževanje odraslih.

Dodatni program občinske izobraževalne skupnosti je definiran v samoupravnem sporazumu o temeljih plana OIS in se izvaja po programu.

Program za leto 1978

1. Enotni program

V petih centralnih osnovnih šolah in štirinajstih podružničnih se bo izobraževalo približno 4.720 učencev v 168 oddelkih. Organizirana bo mala šola za vse šolske novince, ki niso vključeni v vzgojnovarstvene zavode (približno 520) v obsegu do 120 ur na oddelek. Organiziranih bo 16 oddelkov podaljšanega bivanja s približno 440 učenci.

Poleg celodnevnega pouka na PŠ Sovodenj naj bi v letu 1978 pričela s takim delom tudi PŠ Dražgoše ter z začetkom šolskega leta 1978/79 tudi del šole v Gorenji vasi (od 5. do 8. razreda).

V posebni osnovni šoli se bo v letu 1978 izobraževalo približno 60 otrok v 7 oddelkih ter približno 15 otrok v dveh oddelkih delovnega usposabljanja. Pri delavski univerzi bo organizirana osnovna šola za odrasle. Načrtujemo 6 oddelkov s približno 150 slušatelji.

Ostale dejavnosti enotnega programa bodo kot doslej brezplačen prevoz učencev, štipendiranje ter vzdrževanje nepremičnin.

2. Skupni program se izvaja po dogovoru med občinskimi izobraževalnimi skupnostmi v SRS, kot doslej se tudi v letu 1978 načrtuje združevanje sredstev po načelu vzajemnosti za kreditiranje osnovnošolskih investicij v manj razvitih območjih Slovenije

3. Iz dodatnega programa se finančno pokrivajo dejavnosti, ki niso zakonsko predpisane, so pa v občini že razvite in potrebne. To so: šolske knjižnice, strokovni svetovalni delavci, boljša organizacija pouka (delitev oddelkov pri telesni vzgoji in delitev na podružničnih šolah), subvencioniranje šolske prehrane, čipkarska šola, sklad učbenikov, pouk plavanja in šola v naravi, vzgojno svetovanje, glasbena šola, izobraževanje odraslih strokovno izpopolnjevanje prosvetnih delavcev.

Investicije

V letu 1978 se načrtuje adaptacija šole v Dražgošah za potrebe celodnevnega pouka, priprave za rešitev problema podružnične šole Poljane in Selca ter pripravo dokumentacije za izgradnjo novega dijaškega doma in centra za usmerjeno izobraževanje v Škofji Loki.

Navedeni programi bodo konkretizirani in ovrednoteni v aneksu k samoupravnemu sporazumu o temeljih plana OIS za leto 1978. Viri financiranja bodo v letu 1977 enaki, prispevne stopnje pa od 1/5-1978 dalje spremenjene.

6. 3. Kulturna skupnost

— V koordinaciji ZKPO Škofja Loka se je razvilo plodno amatersko delovanje, saj smo v letu 1977 videli 8 gledaliških premier z 80 ponovitvami, 16 gostovanj tujih amaterskih skupin ter nekaj poklicnih gledališč, na področju glasbeno-vokalne produkcije so bili trije samostojni koncerti ter večje število drugih glasbenih prireditev.

— **Loški muzej** je odprl spominsko zbirko Ivana Groharja v Sorici, pripravljeno pa je vse za posodobitev klobučarske in prirodoslovne zbirke.

— **Delo zgodovinskega arhiva** teče po programu in poleg tega pripravljajo arhiv tudi posebno edicijo za tisk.

— **Spomeniško varstvo** je izvedlo akcijo na Spodnjem trgu.

— Slikarskega srečanja v okviru Groharjeve slikarske kolonije se je udeležilo skoraj 400 pionirjev.

— Najtežja je situacija v knjižnici, kjer ne morejo izpolniti plana nabave knjig, imajo težave s prostori in zagotovitvijo sredstev za OD.

Program za leto 1978

Občinska kulturna skupnost bo v letu 1978 pospešila razvoj in samoupravno oblikovanje kulture in se skladno z republiško kulturno skupnostjo zavzemala za uveljavljanje temeljnih skupnosti ali enot za posamezna kulturna področja. Na kulturnem področju bo pospeševala napore pri uveljavljanju svobodne menjave dela, pri izdelavi normativov in standardov in pri pripravi cen kulturnih storitev.

Kulturna skupnost bo z dogovorjenim deležem zagotavljala uresničevanje dogovorjenih programov na področju varstva kulturne dediščine ter prednostno pospeševala knjižničarstvo z založništvom. Posebna pozornost bo veljala dejavnostim amaterskih kulturnih društev.

Kot posebne naloge v letu 1978 predvideva občinska kulturna skupnost združevanje sredstev za preselitev knjižnice v nove prostore. Poleg tega pa v dogovoru s KS ter ZKPO Škofja Loka pospešeno vlaga v obnovo prostorov za kulturne namene (kulturni domovi in drugi prostori), vendar je stanje kulturnih domov še vedno slabo, neenotno pa se rešuje tudi problem njihovega vzdrževanja. Kulturna skupnost se bo angažirala za usposobitev gledališke

dvorane v Škofji Loki s sredstvi iz samoprispevka. Prizadevala si bo za stanovanjsko izgradnjo za potrebe delavcev v kulturi, za delovanje službe in organov kulturne skupnosti ter pripravila shemo za združevanje v okviru za voda za kulturo.

6. 4. Temeljna telesnokulturna skupnost

Program za leto 1978

Na osnovi politike, začrtane v srednjeročnem planu, je sestavljen program telesnokulturne skupnosti za leto 1978:

— Razvijali bomo množične aktivnosti: redno rekreacijsko vadbo enkrat do dvakrat tedensko za vse kategorije prebivalstva, akcije učenja plavanja in smučanja, športna značka za predšolske in osnovnošolske otroke, rekreacijska tekmovanja v KS in občini, občasne množične akcije tabornikov in planincev, sodelovanje v manifestacijah širšega značaja itd.

— Na področju vrhunškega športa bomo podpirali prednostne panoge: alpsko smučanje, smučarski skoki, košarka in rokomet.

— Vključevali se bomo v reševanje problematike poslovanja žičnic na Starem vrhu, izgradnje Soriške planine in izgradnje športne dvorane v Škofji Loki

— Sodelovali bomo pri izgradnji telesnokulturnih objektov v KS. V letu 1978 bodo dokončani sledeči objekti:

1. strelišče na Trati
  2. Košarkarsko igrišče v KS Godešič
  3. Nogometno igrišče v KS Sv. Duh
  4. Nogometno igrišče v KS Reteče
- Z deli bodo pričeli v naslednjih krajevnih skupnostih:
1. Športni park v KS Žiri
  2. Športni park v KS Gorenja vas
  3. Športni park pri Gimnaziji v KS Škofja Loka
  4. Košarkarsko igrišče v KS Bukovica

Sredstva za navedeni program se bodo zbirala na osnovi revaloriziranih programov iz samoupravnega sporazuma o temeljnih planov TTKS za obdobje 1976 do 1980.

6. 5. Skupnost socialnega skrbitva

Skupnost je v letu 1977 poleg obsega del kot so bila določena s samoupravnim sporazumom, prejela še nove pristojnosti in obveznosti:

– zagotovitev sredstev za usposabljanje duševno in telesno prizadetih otrok

– preživninsko varstvo otrok (valorizacija preživilin)

– izstavitve dovoljenj za sklepanje zakonskih zvez pred polnoletnostjo

– izvajanje popolnih posvojitvev in prevedba obstoječih

Višine zneskov denarnih pomoči so se povečale za 15,5 %. Denarna pomoč občanu, ki izključno živi od teh sredstev, znaša 1.040 din.

V novembru se je pričelo z izgradnjo doma upokojencev, ki bo zagotovil namestitvev, oskrbo in nego 214 občanom ter slepim in slabovidnim iz ostalih občin SRS. Vzporedno s to gradnjo so izvedene končne priprave tudi za izgradnjo poklicne šole za slepo mladino, internata, telovadnice in bazena. Predračunska vrednost teh objektov je 30 mio, doma pa 50 mio din.

Program za leto 1978

Do konca leta bo dokončana izgradnja splošnega socialnega zavoda za varstvo odraslih, da bi lahko prve uporabnike nastanili že v decembru 1978. Skupaj s centrom slepih dr. Antona Kržišnika bo potrebno določiti organizirano obeh zavodov.

Skupnost bo uredila usposabljanje telesno in duševno prizadetih otrok. Začela bo razvijati dejavnost poklicnega rejništva, morala pa bo tudi zagotavljati sredstva za socialno humanitarne organizacije in društva.

6. 6. Občinska skupnost socialnega varstva

Skupnost se je v letu 1977 vključevala v delo občinske skupščine s področja dejavnosti starostnega zavarovanja kmetov, zaposlovanja in socialnega skrbstva. Ni pa še zaživelo usklajeno delo v sami skupnosti, kjer se povezuje otroško varstvo, socialno skrbstvo, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zaposlovanje ter stanovanjska skupnost.

Program za leto 1978.

Predvsem bo potrebno izboljšati usklajevalno delo, zaradi česar je skupnost ustanovljena. Skupaj z občinsko skupščino bi obravnavali aktualne zadeve:

– problematika otroškega varstva, predlogi za nadaljnji razvoj

– stanje in gibanje nezaposlenosti v občini

– problematika usposabljanja duševno in telesno prizadetih otrok in mladostnikov

– informacija o poteku gradnje splošnega socialnega zavoda za varstvo odraslih.

6. 7. Zdravstvena skupnost

V letu 1977 je zdravstvo konkretno izvajalo planske naloge srednjeročnega obdobja 1976–1980.

Težišče dela je bilo v sprejemanju novih sporazumov in normativov in prilagajanje koriščenja pravic dogovorjenemu nivoju. Intenzivno so se izvajale priprave za integracijo zdravstvene službe v regiji. Izvajanju nalog, zapisanih v sporazumu o temeljnih planov, se pridružuje tudi obveznost uresničevati naloge iz družbenega plana SR Slovenije: racionalnejša poraba zdravil, preprečevanje neutemeljenih izostankov z dela, skrajšanje vseh čakalnih dob in ležalne dobe v bolnicah.

Program za leto 1978:

V regiji bomo težili za izenačitvijo zdravstvenega varstva po občinah. Integracija zdravstva na Gorenjskem bo uresničila večjo stopnjo dohodkovne povezanosti izvajanja zdravstvenega varstva.

Racionalnejšo porabo in spremembo v koriščenju pravic bo prinesla v letu 1978 uporaba sporazuma o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva. Za reševanje vprašanja zdravstvenega stanja otrok se bo skupnost povezala z ustreznimi občinskimi interesnimi skupnostmi.

Uresničevanje regijskega programa zdravstvenih investicij v letu 1978 pomeni zbiranje večjih sredstev predvsem za dograditev investicijskega projekta Splošne bolnišnice Jesenice in začetek gradnje Zavoda za socialno medicino in higieno Kranj.

V okviru občine Škofja Loka bodo poleg izgradnje lekarne v Žireh potekale priprave za gradnjo zdravstvene postaje in lekarne v Gorenji vasi. Za oba objekta so sredstva predvidena po programu leta 1979 in 1980.

6. 8. Skupnost za zaposlovanje

Program za leto 1978

Večino nalog skupnosti za zaposlovanje, ki slonijo na zakonskih določilih ter sporazumih, ki posegajo na področje zaposlovanja, izvaja skupnost v občinah in v regiji. Nekatere skupne naloge pa se prenaša na Zvezo skupnosti.

Program za leto 1978 zasleduje naslednje cilje:

— Uvesti sistem samoupravnega planiranja in njegovega spremljanja v skupnosti

— Prizadevati si za produktivno in racionalno zaposlovanje, ki bo omogočilo ustrezno vključevanje naravnega prirastka regije in omejilo mehanski priliv

— Zagotoviti minimalno individualno obravnavo vsem iskalcem zaposlitve, jih informirati o možnostih zaposlitve in jih vključevati na prosta delovna mesta

— Zagotavljati socialno varnost delavcem v času nezaposlenosti in jim omogočiti uveljavljanje pravic iz zakonov in samoupravnih sporazumov

— Obravnavati invalidne in težje zaposeljive osebe po postopkih zakona o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb ter jih v skladu z akcijskim programom pripraviti za delo

— Pomagati mladini in odraslim pri izbiri poklica in sodelovati pri postopnem preoblikovanju sistema poklicnega usmerjanja in njegovega vgrajevanja v usmerjeno izobraževanje

— Izvajati naloge po družbenih dogovorih in samoupravnih sporazumih o izvajanju štipendijske politike

— Doseči čim večjo informiranost delavcev v združenem delu o pojavih in problemih s področja dela skupnosti

— Oblikovati tako samoupravno organiziranost, da bodo odločitve bolj smotrne in bližje delavcem v združenem delu.

Prioriteto bodo v letu 1978 imele naloge v zvezi z

— usposabljanjem in zaposlovanjem invalidnih oseb in

— samoupravnim organiziranjem skupnosti.

Sredstva za delovanje te in ostalih skupnosti v letu 1978 bo zagotovilo združeno delo na osnovi samoupravnih sporazumov o temeljnih planov 1976–80, ki jih bodo skupnosti za leto 1978 konkretizirale v Aneksih. Planirane ude-

ležbe v družbenem proizvodu občine ne bodo presegle.

7. DEJAVNOSTI POSEBNEGA POMENA

7. 1. Stanovanjska gradnja

A) Ocena plana 1977 in plan za leto 1978 samoupravne stanovanjske skupnosti

Iz programa za leto 1977 je razvidno, da smo planirali izgradnjo 292 stanovanj in sicer:

	stanovanja
3 stolpnice v Podlubniku	146
blok manjših stanovanj na Trati	96
blok S v Žireh	32

Navedeno se je vključevalo v plan 1050 družbenih stanovanj blokovne gradnje v srednjeročnem obdobju 76–80. Ker smo prvo leto srednjeročnega plana (1976) zgradili 110 stanovanj, smo predvidevali v letu 1977 bolj intenzivno gradnjo.

Plan 292 ni bil realiziran niti 50 %, saj je bilo zgrajenih le 122 stanovanj in sicer:

	stanovanj
2 stolpnici v Podlubniku	110
blok H / 12 v Žireh	12

Iz plana je izpadla gradnja manjših stanovanj na Trati, ene stolpnice v Podlubniku in večjega bloka v Žireh, ki ga nadomesti manjši blok.

Vzrok za manj intenzivno gradnjo gre iskati v nepotrjenih zazidalnih načrtih in neustreznih projektih. Zaradi novih projektov pa je potrebno novelirati zazidalne načrte.

Kljub temu, da znatno zaostajamo v izgradnji za postavljenim planom, pa pričakujemo v letu 1978, 1979 in 1980 ob ustrezni dokumentaciji in potrjenih zazidalnih načrtih intenzivnejšo gradnjo s preko 250 stanovanj letno. Predvsem v letu 1979 pričakujemo intenzivno gradnjo v Železnikih, Gorenji vasi in Žireh. V letu 1978 pa bo potrebno zgraditi blok 156 manjših stanovanj na Trati.

Predviden plan dinamike v letih 1978, 1979 in 1980

	Realiz. 76	Realiz. 77	Plan 78	Plan 79	Plan 80
Škofja Loka Podlubnik	110	110	110	100	110
Sk. Loka Trata, Frankovo nas.	—	—	156	—	—
Žiri	—	12	25	25	25
Gorenja vas	—	—	—	30	30
Dom upok. Škofja Loka	—	—	20	—	—
Samski dom SGP Tehnik	—	—	—	25	—
Železniki	—	—	—	60	90
Skupaj:	110	122	311	250	255

Enota za družbeno pomoč je programirala, da bo v letu 1977 razdelila 88 stanovanj. Dejansko je bilo razdeljenih 27 novih stanovanj (24 v Škofji Loki, 3 v Žireh). V okviru fonda, s katerim razpolaga enota za družbeno pomoč, pa je bilo rešenih na območju občine Škofja Loka skupaj 51 pričakovalcev stanovanj iz prioritete liste.

Enota za družbeno pomoč programira, glede na razpoložljiva sredstva in izgradnjo v letu 1978 nakup 90 stanovanj v Škofji Loki in 25 v Žireh. Tako bo rešenih 75 pričakovalcev stanovanj iz naslova mlade družine (60 Škofja Loka, 15 Žiri) in 40 pričakovalcev iz naslova nizki dohodki (30 Škofja Loka, 10 Žiri).

Ze v okviru politike cen smo omenili postopen prehod na ekonomske stanarine, ki bodo morale vse bolj zagotavljati tudi razširjeno reprodukcijo stanovanjskega fonda. Ta se vrši predvsem iz prispevkov delovnih organizacij, ki bodo po novem izvirali iz čistega dohodka. Spremenjen sistem zbiranja sredstev obsega realizacije programa stanovanjske gradnje ne sme omejiti. Po podatkih graditelja družbenih stanovanj SGP Tehnik se je vložilo za stanovanjske namene v letu 1977 približno 50 mio din.

B) Individualna gradnja

Po razpoložljivih statističnih podatkih je v občini v gradnji 530 zasebnih stanovanjskih hiš, v katere je bilo leta 1977 vloženi 35 mio din. Dokončanih je bilo v tem letu 21 objektov s površino 2.241 kv. m.

Ob predpostavki srednjeročnega plana, da bo razmerje med družbeno in individualno gradnjo 70:30, bi bilo število zasebnih stanovanjskih enot, zgrajenih v letu 1977, 110. Razpolagamo s podatkom, da je bilo v letu 1977 izdanih okrog 32 uporabnih dovoljenj za stanovanjske objekte, seveda pa je bilo

vseljenih več individualnih hiš. Predvidamo, da se to število tudi v letu 1978 ne bo bistveno spremenilo. Spremeniti pa moramo spremljanje individualne gradnje, ki ni zadovoljivo.

7. 2. Varstvo borcev in invalidov

Na področju varstva borcev NOV so bili v letu 1977 opravljeni določeni premiki. Skupno z Regionalno zdravstveno skupnostjo so občine na Gorenjskem pristopile k sporazumu, s katerim se je zagotovilo sredstva za koristno kopališko zdravljenje 3 % borcem NOV s priznano posebno dobo pred 9/9-1943, kar v naši občini predstavlja 26 borcev.

Ker sporazum velja le do konca leta 1977, bo z letom 1978 potrebno ponovno pristopiti k sporazumevanju in še nadalje omogočiti zdravljenje čim večjemu številu borcev.

Z zakasnitvijo je bil konec leta 1977 sprejet družbeni dogovor o skupnih osnovah in merilih za podeljevanje priznavalnih udeležencem NOV in drugih vojn, ki jih urejajo občine s svojimi odloki, katerega glavni cilj je uskladiti med občinami merila in kriterije za podeljevanje priznavalnin. Na podlagi tega dogovora se bo izboljšal materialni položaj udeležencev s priznano posebno dobo v dvojnem štetju in zagotovilo, da bodo vsaj istovrstni borci dobili približno enako priznavalnino, ne glede na to, v kateri občini Slovenije živijo. S tem je postal naš odlok o priznavalnih zastarel in v nasprotju z dogovorom, zato ga bo v najkrajšem času treba prilagoditi. Obenem bomo v njem morali določiti, kako bomo v bodoče obravnavali udeležence priznavalnine s priznano posebno dobo v enojnem trajanju in brez priznane posebne dobe.

Predvideno je, da se bo družbeni dogovor v celoti realiziral do leta 1979, kar pomeni postopno vsklajevanje že dodeljenih priznavalnin ter postopno vključevanje v krog udeležencev prizna-

valnin še tiste borce, ki po socialni ogroženosti in drugih kriterijih izpolnjujejo pogoje po družbenem dogovoru.

Na področju dodatka za borce, ki ga prejemajo udeleženci NOV s priznано posebno dobo v dvojnem trajanju pred 9/9-1943 oz. 13/10-1943, zaposleni s polnim delovnim časom in imajo že najmanj 15 let pokojninske dobe, ni bistvenih sprememb. Menja se število uži-valcev dodatka zaradi upokojitev borcev, pa tudi zaradi novih priznanj posebne dobe ali izpolnitve potrebne pokojninske dobe.

Varstvo vojaških invalidov in družinskih invalidskih upravičencev je bilo s 1/1-1977 dopolnjeno s spremembo zveznega zakona o vojaških invalidih, ki je poleg tega, da je odpravil nekatere dileme sedanjega zakona, uvedel izplačilne invalidske knjižice tudi vojaškim invalidom VIII., IX. in X. skupine ter vsem upravičencem do družinske invalidnine. Znatno je povečal invalidske prejemke otrokom – uživalcem družinske invalidnine, ki nimajo staršev, uvedel izboljšavo pri dodatku za postrežbo in tujo pomoč, uredil možnost izredne valorizacije vseh invalidskih prejemkov, za katere je dosedaj veljala redna valorizacija, razširil pravice na področju zdravstvenega varstva in še drugih prednosti invalidov in družinskih invalidskih upravičencev.

Invalidi, ki so upravičeni do ortopedskih pripomočkov, so bili v letu 1977 ponovno poslani na komisijo, ki je na podlagi pregleda invalida odločila o vseh pripomočkih, ki mu pripadajo.

Na področju varstva kmetov-borcev in borcev za severno mejo ni bistvenih sprememb ali dopolnitev, dopolnjeno pa bo v letu 1978 varstvo žrtev fašističnega nasilja, civilnih žrtev vojne in vojnega materiala ter varstvo družinskih članov oseb v obvezni vojaški službi.

7. 3. Ljudska obramba in družbena samozaščita

Na področju ljudske obrambe so bili v letu 1977 doseženi pomembni rezultati pri nadaljnjem razvijanju obrambnih sposobnosti občine, krajevnih skupnosti in delovnih organizacij. Posebna pozornost je bila izkazana usklajevanju obrambnih priprav, samoupravnih splošnih aktov in obrambnih načrtov z Zakonom o ljudski obrambi SR Slovenije in Zakonom o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah, ki sta

bila uveljavljena oktobra 1976. Veliko je bilo opravljenega dela na področju obrambno-varnostne vzgoje prebivalstva občine v celoti, posebno pa vodstev krajevnih skupnosti in delovnih organizacij ter na usklajevanju nalog civilnega in vojaškega sektorja.

Naloge na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite v letu 1978 so sestavni del nalog, ki so opredeljene z Aneksom o ljudski obrambi k družbenemu načrtu občine Škofja Loka za obdobje 1976–1980, ki ga je sprejel svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito občinske skupščine. Za krepitev ljudske obrambe v letu 1978 bo potrebno dati poudarek naslednjim nalogam:

- usposabljanju, opremljanju enot in štabov teritorialne obrambe v občini, krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah,

- dograjevanju obrambnih priprav civilnega sektorja in usklajevanju teh z novo sprejetim Zakonom o ljudski obrambi SRS, Zakonom o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah ter navodili pristojnih zveznih in republiških organov,

- usklajevanju obrambnih priprav in načrtov krajevnih skupnosti in delovnih organizacij v občini,

- skrbi za podružbljanje načel iz izvajanja ukrepov družbene samozaščite v občini,

- dvigu množičnosti ter strokovne usposobljenosti in opremljanju enot in štabov za civilno zaščito,

- poskrbeti, da bo civilna zaščita postala množična baza za izvajanje zaščitnih ukrepov pred naravnimi nesrečami in vojnimi učinki,

- izdelavi načrta graditve zaklonišč,

- dograditvi sistema zvez na območju občine s tem, da se zagotovijo telefonske povezave s hribovskimi naselji, pomembnimi za vodenje splošne ljudske obrambe,

- obrambni vzgoji in izobraževanju prebivalstva, pouku in usposabljanju šolske, predšolske in izvenšolske mladine z vojaškimi veččinami,

- sofinanciranju Pokrajinskega odbora in Pokrajinskega štaba teritorialne obrambe za Gorenjsko,

- skrbi za izvajanje ukrepov in dejavnosti družbene samozaščite v občini, krajevnih skupnostih, temeljnih in drugih organizacijah združenega dela,

— stremeti za tem, da vsaka družbena in interesna skupnost, delovna in druga organizacija pri načrtovanju svoje dejavnosti in svojega razvoja aktivno vključuje tudi razvijanje obrambnih priprav iz svoje krajevne in stvarne pristojnosti.

7. 4. Požarno varstvo

Čeprav je bila občinska požarna skupnost kot nosilec te dejavnosti ustanovljena med prvimi v Sloveniji, se je v letu 1977 še vedno srečevala z organizacijskimi in finančnimi vprašanji in težavami. S 1/1-1977 je začel veljati samoupravni sporazum o financiranju s strani OZD, ki predstavlja najpomembnejši vir dohodkov te skupnosti. Sredstva pa v skladu s programom uporabljajo za popravilo gasilskih domov, vzdrževanje in modernizacijo gasilske opreme, redno delovanje gasilskih društev in enot itd. Za leto 1978 predvideva skupnost, da bo združila za namene požarnega varstva okrog 1,4 mio din. *Ze omenjenim nalogam se bo v letu 1978 pridružila akcija za nabavo nujno potrebnega specialnega vozila za gašenje kompliciranih požarov, zlasti v industriji, večjo skrb pa bodo posvetili izdelavi požarnih načrtov v krajevnih skupnostih ter vzgoji in usposabljanju kadrov.*

7. 5. Preventiva in vzgoja v cestnem prometu

Skupščina občine je zaradi pomembnosti in stanja na tem področju imenovala Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki naj bi organiziral izvajanje prometne vzgoje v šolah, prireditve in predavanja s preventivno vzgojnim namenom po KS ter dajal pobude za ostale akcije s podobno vsebino. Pri tem je opravljal pionirsko delo na področju družbene samozaščite v cestnem prometu, ki mora v naslednjih letih tudi pokazati učinke v večji varnosti na naših cestah. V letu 1978 se bo svet kadrovsko okrepil, njegova dejavnost pa se bo morala nasloniti še v večji meri na krajevne skupnosti. Pomembno področje dela sveta bo še nadalje tudi prometno cestni režim v občini.

8. GLAVNE NALOGE IN OBVEZNOSTI NOSILCEV RAZVOJA OBČINE V LETU 1978

Iz tendenc družbenoekonomskih gibanj, analize izvajanja temeljnih nalog pri uresničevanju Družbenega plana razvoja občine v letu 1977 in opredelitve ključnih nalog pri uresničevanju družbenega plana razvoja SR Slovenije v letu 1978 izhaja potreba, da se OZD, SIS in KS kot samoupravni nosilci planiranja in razvoja občine dogovorijo o naslednjih glavnih smereh delovanja v letu 1978:

1. Kljub odstopanjem v uresničevanju ciljev srednjeročnega plana mora Družbeni dogovor o izvajanju družbenega plana razvoja občine Škofja Loka 1975–80 še nadalje predstavljati okvir vsem razvojnim odločitvam in poslovnemu ponašanju.

2. Posebno pozornost je treba posvetiti problemom pri uresničevanju plana:

- pretirani rasti zaposlovanja
- odstopanjem v delitvi OD
- tehnični strukturi investicij
- prenizki udeležbi negospodarskih investicij
- nizki akumulativnosti v gospodarstvu in materialnim stroškom proizvodnje
- organizacijski nepovezanosti gospodarstva
- relativno slabim izvoznim rezultatom in močni uvozni odvisnosti
- intenziviranju družbenega razvoja (kvalitetni dejavniki)
- večji učinkovitosti negospodarstva
- hitrejšemu reševanju zemljiške in prostorske problematike, vključno z urbanizmom
- močnejšemu angažiranju KS in ostalih dejavnikov, ki krepijo razvoj podeželja.

3. Ker v letih 1976 in 1977 realizirane strukture investicij ne vodijo k planirani gospodarski in družbeni strukturi (družbeni proizvod), je potrebno delovati preko bančne politike tako, da se bo vsaj v zadnjih letih srednjeročnega obdobja okrepil proces terciarizacije gospodarstva in da se bodo družbena sredstva močnejše angažirala v smislu skladnejšega razvoja delovnih in življenjskih razmer vseh delavcev in občanov.

a) Pri usmerjanju naložb v gospodarstvo morajo veljati naslednji kriteriji:

- kapitalna intenzivnost
- brez novih zaposlitev
- izvozna usmeritev
- znižanje uvoza
- varstvo okolja
- akumulativna sposobnost
- standard delavcev in skupne potrebe

b) Pri tem moramo zasledovati naslednjo strukturo naložb in vzpodbujati vlaganja v naslednja področja:

- primarni sektor (kmetijstvo)
- trgovina
- gostinstvo
- turizem
- uslužnostna obrt
- komunala
- otroško varstvo
- usmerjeno izobraževanje

c) Poslovna politika organizacij združenega dela mora vsebovati tudi elemente boljšega izkoriščanja osnovnih sredstev.

4. OZD se bodo aktivno vključile v proces ustavne preobrazbe posameznih področij družbene reprodukcije, sprožen s sprejetjem sistemskih zakonov o bankah, ekonomskih odnosih s tujino in cenah itd. ter tako prispevale k njihovemu hitrejšemu in popolnejšemu uveljavljanju.

Med pglavitne naloge vseh samoupravnih nosilcev razvoja sodi tudi do-

sledno uresničevanje zakona o združenem delu. Po ugotovitvah komisije za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu, ki jo je imenovala skupščina občine, v škofjeloški občini ni OZD, ki ne bi formalno-pravno imele urejenih tistih samoupravnih aktov, katerih določila se morajo začeti izvajati najkasneje s 1/1-1978. Nadaljnja naloga pa je pripraviti tudi ostale akte in skrbeti za njihovo dosledno izvajanje v skladu z zakonom.

5. Samoupravni nosilci planiranja in razvoja občine Škofja Loka bodo v letu 1978 na osnovi ugotovitev in usmeritev te Resolucije konkretno delovali, se sporazumevali in koordinirali svoje akcije in napore ter skupno s skupščino občine. Izvršnim svetom in družbenopolitičnimi organizacijami spremljali izvajanje dogovorjenih nalog. V primeru odstopanj in problemov pa bodo predlagali konkretne rešitve in spremembe.

II.

Ta resolucija se objavi v Uradnem vestniku Gorenjske.

Številka: 30-06/77-3
Škofja Loka, dne 1/2-1978

Predsednik
občinske skupščine
Tone Polajnar, l.r.

VSEBINA:

	stran
1. NAMEN IN POSTOPEK NASTAJANJA DOKUMENTA	1
2. GOSPODARJENJE IN DRUŽBENI RAZVOJ V LETU 1977 Z VIDIKA URESNIČEVANJA SREDNJEROČNEGA PLANA RAZVOJA OBČINE	2
2.1. Uvodne ugotovitve	2
2.2. Osnovne značilnosti globalnih gospodarskih tokov v letu 1977	3
2.3. Ocena izpolnjevanja srednjeročnega plana razvoja občine v letu 1977	5
2.3.1. Družbeno ekonomski odnosi	5
2.3.2. Materialni okviri razvoja v občini Skofja Loka	6
3. GLOBALNE RAZVOJNE MOŽNOSTI IN PREDPOSTAVKE V LETU 1978	14
3.2. Družbeni proizvod in industrijska proizvodnja v letu 1978	17
3.3. Zaposlovanje in produktivnost	18
3.4. Proizvodne zmogljivosti in investicije	21
3.5. Realizacija in zunanjetrgovinska menjava	29
3.6. Osebna, skupna in splošna poraba	29
4. RAZVOJ PRIMARNEGA SEKTORJA, OBRTI IN TURIZMA	32
4.1. Program razvoja kmetijstva za leto 1978	32
4.2. Obrt	33
4.3. Kmečki turizem	33
5. DEJAVNOSTI SKUPNEGA POMENA	34
5.1. PTT	34
5.2. Vodno gospodarstvo	35
5.3. Ceste	35
5.4. Komunala	36
6. ANALIZA IN PROGRAM DELA SIS DRUŽBENIH DEJAVNOSTI	39
6.1. Skupnost otroškega varstva	39
6.2. Občinska izobraževalna skupnost	39
6.3. Kulturna skupnost	41
6.4. Temeljna telesnokulturna skupnost	41
6.5. Skupnost socialnega skrbstva	41
6.6. Občinska skupnost socialnega varstva	42
6.7. Zdravstvena skupnost	42
6.8. Skupnost za zaposlovanje	43
7. DEJAVNOSTI POSEBNEGA POMENA	43
7.1. Stanovanjska gradnja	43
7.2. Varstvo borcev in invalidov	44
7.3. Ljudska obramba in družbena samozasčita	45
7.4. Požarno varstvo	46
7.5. Preventiva in vzgoja v cestnem prometu	46
8. GLAVNE NALOGE IN OBVEZNOSTI NOSILCEV RAZVOJA OBČINE V LETU 1978	46